

Midwest Inter Library
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago, Ill. 60637

CANADARA

THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

840 West 33rd Street,
Chicago, Ill. 60608
Telephone: (312) 927-4789

Price 35 cents

Kovas — March, 1977

Nr. 3

BRUOŽAI

Apsiginklavimo balansas

Chicago Tribune dienr. Washingtono štabo narys James Coates kovo 3 d. pabandė padaryti Amerikos ir Sovietų S-gos apsiginklavimo suvestinę. Straipsnis pradėdamas buvusių Cynybės sekr. Donald Rumsfield ir Central Intelligence Agency viršininko George Bush nuomonėmis.

Buv. gynybos sekr. Rumsfieldas yra optimistiškesnis, bet neslepia ir nesako, kad Maskva slapta nesiginkluoja. Bet CIA buv. direktorius G. Bush (kuriam buvo prieinami slapti šaltiniai ir jo žinioje buvo pačios slapčiausios žvalgybos žinios), jau kalba atviriau ir jo išvedžiojimai yra pesimistiški, nepalankūs Amerikai bei jos saugumui. Kol dar nebuvo kongreso patvirtintas gynybos dabartinis sekretorius Braun, viename pranešime Bush pasakė prez. J. Carteriui, kad jis „negali suteikti tokių žinių, kurios dar nepatvirtintam kongreso žmogui yra neprivalomos žinoti“.

G. Bush nepalankiai vertina ir buv. gynybos sekr. Rumsfieldo teigimus, kad Maskva slapta ginkluojasi, bet Amerikos dar nėra pralenkusi tiek, kad reikėtų matyti pralenkimo pavojų.

Maskva apsiginklavimui, pagal biudžetą, išleidžia ne 7% visų tautos pajamų, bet jau 14%. Be to, ginklavimui sumos yra išmėtytos ir kitose biudžeto išlaidų šakose, skirtose visai ne gynybai ar apsiginklavimui.

Pentagono ir CIA ekspertai padarė išvadą: 1972 - 1976 m. tarpsnyje Maskva pagamino artilerijos pabūklų, sviedinių 8 kartus daugiau už Ameriką, kovos lėktuvų ir bombonešių 6 kartus daugiau, tankų ir raketų penkis kartus.

Nepalankios Amerikai žinios, surinktos paskutiniu momentu' už geležinės uždangos ir sovietijos imperijos, rodo, kad sovietai daug pasinaudojo detantės atgaiva, pasistūmė apsiginklavime į priekį. Dabar, Maskvos vadai jau vykdo senus planus, kurie numatė karo pramonės industriją sukūsti po žeme ir giliai po kalnais.

Maskvos diktatorių nusistatymas dirbti ir lėšas skirti tik ginklų kalimui, karinės jėgos stiprinimui ir taip karo pramonę sutvarkyti, paruošti, kad ji nebūtų sunaikinama nei atominiais ginklais. Tos pačios nuomonės buvo ir neseniai į pensiją išėjęs gen. Keegan, kuris buvo aviacijos slaptos tarnybos viršininkas. Jį remia ir pensijon išėjęs admiralas Eugene LaRocque.

Skaitant tokius nepalankius apsiginklavimo išvedžiojimus, prez. Carterio kalbos apie visišką atominį ginklų sunaikinimą ar uždraudimą, norą sumažinti Amerikos gynybos biudžetą, visuomenę nuteikia nejaukiai.

K. C. T-s.

Organizuojamas naujas departamentas

Dar rinkiminės kampanijos metu J. Carteris akcentavo JAV energetikos reikalų svarbą. Šį savo siekį, kaip vieną pačių svarbiųjų, pradėjo realizuoti. Grupei kongresmanų prezidentas pateikė planą įsteigti atskirą departamentą, kurio uždavinys būtų rūpintis visais su energetika susijusiais klausimais. Departamentą sudarytų apie 20,000 tos rūšies specialistų su 10 bil. dol. metiniu biudžetu. Atstovų ir senato rūmų nariai numato greit šį planą priimti.

Trident — galingas JAV ginklas

JAV marinų ekspertai po eilės bandymų paskelbė apie naujosios raketos Trident I efektingumą. Šioji raketa, aprūpinta atominium užtaisu, tiksliai gali pasiekti taikinį ligi 6900 mylių, gi didesnio tipo raketa — ligi 4.600 mylių. Šios raketos bus pagrindinis ginklas, kuriuo numatoma aprūpinti naujai statomi moderniausi povandeniai atominiai laivai. JAV turi ir daugiau slaptų ginklų, apie kuriuos viešai neskelbia. Jeigu kartais ir pasitaiko kokia žinia, tai tuo norima tik apaminti kai kuriuos amerikiečių sluoksnius, reiškiančius baimę, jog sovietiniai imperialistai apsiginklavimu neva pralenkė JAV.

Raketos mainais už naftą

Teherane pasirašyta nepaprasta prekybinė sutartis, būtent, British Air Kraft Corp. įsipareigoja parduoti tam tikrą skaičių naujausių gynybos raketų Iranui mainais už naftą, taip

labai reikalingą sunkiai besiverčiančiai Didžiąjai Britanijai. Šia transakcija abi pusės labai patenkintos. Nors Didžioji Britanija paskiausiai pradėjo gamintis savo naftos, bet jos nepakanka.

Iranas, būdamas nepatikimų kaimynų pašonėje, nesijaučia saugus, todėl ginkluojasi. Kiek anksčiau Iranas yra užpirkęs iš JAV net už 10 bil. ginklų. Toks Irano ginklavimasis nepatinka Maskvos „taikos čempionams“.

Partijos mašina

užsukta. . .

Bolševikai nūdien turi daugybę problemų: augančios skolos kapitalistams, ekonominiai nedatekliai, didėjantis disidentų judėjimas, menkėjimas subversyvinės jų veiklos už raudonosios imperijos ribų, „broliškosios“ Kinijos nedraugiška laikysena, beatodairis ginklavimasis, reikalauja didelių pastangų savo pozicijose išsilaikyti. Visas galingas partijos aparatas per visus savo garsiakalbius gieda „taikos himnus“ ir savo vergus skatina ruošti didžiausiam raudonosios imperijos įvykiui: spalų revoliucijai, kruviniausios žmonijos istorijoje, 60-sioms paminėti.

Vargšai raudonosios imperijos gyventojai, daugiau pusę šimtmečio gyvena skurdų gyvenimą, partijos aktyvistų bus varomi vis daugiau ir sunkiau dirbti „šlovingosios“ partijos labui ir raudonajam imperializmui išlaikyti. Spalų revoliucija, pastūmėjusi žmoniją į didžiausių klampynę, iš kurios pasaulis ir šiandien negali išbristi, raudonųjų imperialistų žadamas atšvesti ne tiek iškilmingai, kiek triukšmingai. Tuose minėjimuose prievarata turės dalyvauti ne tik suaugę, bet ir vaikai.

RAUDONOJI
MEŠKA:

"Aš tą

širšyną

tuoj

sutvarkysiu!..!"

Lenkų egzilai reiškia solidarumą disidentams

Lenkijos respublikos tautinė taryba Londone, savo vasario 19 d., išklausiusi pirm. Kazimiero Subato referatą apie disidentų judėjimą pavergtoje Čekoslovakijoje ir plačiai anapus geležinės uždangos, priėmė rezoliuciją, kurioje sveikinami čekų, slovakų ir kitų tautų disidentai, pradėję drąsiai kovą už pagrindinių žmogaus teisių atgavimą sovietų pavergtoje Europos dalyje. Kartu reiškiamas solidarumas jų sunkioje kovoje už pilną suverenumą, laisvę, nepriklausomybę ir demokratiją vidurio ir rytų Europoje. Pavergtųjų tautų gyventojai nekantriai laukia būsimos Belgrado konferencijos, turinčios tikslą atlikti 1975 m. Helsinkyje pasirašytos žmogaus pagrindinių teisių deklaracijos analizę. Gruobuoniškosios Sovietų Rusijos vardu deklaraciją pasirašė jų diktatorius Leonidas Brežnevas.

Lenkų egzilai pirmieji pasauliui paskelbė savo solidarumą disidentams, kovojantiems už visų pavergtųjų tautų teises, taigi, ir mūsų.

Du „didieji broliai“ vis dar nesusikalba. . .

Po trijų mėnesių bergždžių pastangų Pekiną apleido Sovietų užsienio reikalų viceministeris Lenonidas Ilčevas, kuris pabaigoje praeitų metų buvo čia atvykęs atnaujinti derybas, siekiant pašalinti šiuo dviejų komunistinių milžinų nesibaigiančius kivirčius arba bent paruošti dirvą deryboms. Tokia viltis sovietams buvo atsiradusi, mirus su jais nesuskalbamam Mao Tse-tungui. Viltys, deja, pasirodė bevaisė. Du „didieji broliai“ vis dar nesusikalba. . .

A. L. T. PIRM. DR. K. BOBELIS kovo 29 d. dalyvavo senato komiteto posėdyje, ryšium su žmogaus teisių lauzymu už Geležinės uždangos bei Helsinkio pasižadėjimų nesilaikymu.

Paneigiami gandai apie Vatikano turtus

Vatikano organas L'Osservatore Romano įsidėjo savo redaktoriaus kun. Virgilio Levi straipsnį, kuriuo paneigiami nepriklausomo savaitraščio L'Europeo paskleisti gandai, kad Vatikanas disponuoja ketvirčiu Romos miesto nuosavybių ir, jas eksploatuodamas, nemoka mokesčių.

Gyventojai bėga iš Angolos

Aaron Milner, Zambijos vidaus reikalų ministeris, paskelbė, jog iš kaimyninės Angolos (kurioje su Maskvos palaima ir ginklais, Kubos reguliarios kariuomenės pastangomis, įkurtas kraštui primestas komunistinis režimas) į Zambiją jau pabėgo 16.000 tenykščių juodųjų gyventojų. Pabėgėlių apgyvendinimas ir išlaikymas Zambijai teikia daug rūpesčių.

SIŪSKIME PADĖKOS LAIŠKUS PREZIDENTUI

Prezidentas Jimmy Carter parodė labai retą diplomatiniame pasaulyje ryžtingumą, savo laiškais gindamas Sovietų Sąjungoje kovojančius už žmogaus teises, tokius kaip Sacharovas. Mūsų pavergtai tautai ypatingai brangus tas prezidento tvirtas nusistatymas ginti skriaudžiamuosius. Pasistenkime kuo gausiau siųsti prezidentui padėkos laiškus, drauge prašydami, kad prezidentas panaudotų kiekvieną progą priminti ir pavergtos Lietuvos teisę į laisvę. Atminkime, kad okupuotos Lietuvos žmonės bus mums nuoširdžiai dėkingi, jei mes jų laisvės troškimus kelsime Washingtono ir jei skubiai reikšime padėką galingosios Amerikos prezidentui už žmogaus teisių gynimą.

Amerikos Lietuvių Taryba

"Bijau,
kad
ir
vėl
nepakliūčiau
į tą
tinklą. . ."

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published Monthly by the
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE
OF AMERICA

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMŲ KAINA:
In The United States per year \$7.00 Suvienytose Valstybėse metams \$7.00
In Foreign Countries per year \$7.00 Užsienyje metams..... \$7.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.
The views expressed in contributed articles are those of their authors and not necessarily shared by the Editorial Board.

BRANGINKIME IR STIPRINKIME SAVO ORGANIZACIJAS

Svarstant mūsų čionykštį organizacinį gyvenimą ir norint jį pagyventi, negalime, deja, pasisemti stiprybės ir patyrimo iš kiek tolimesnės praeities dėl tos paprastos priežasties, kad mūsų organizacijos palyginti tebėra gana jaunos. Juk nei tėvynė, nei čia neturime organizacijų, kurių amžius siektų bent šimtą metų. Šiuo metu pačios seniausios lietuviškos organizacijos pasaulyje, tur būt, ir bus tie abu mūsų Susivienijimai — SLA ir SLRKA, kurie, atrodo, už kurio laiko minės savo šimtmetines sukaktuves. Kadangi abu jie yra kilę iš vieno kamieno, tai gal ir savo gimtadienių laiko vieną ir tą pačią dieną. Be to, jie ne vien seniausios, bet ir didžiausios ir turtingiausios lietuviškos organizacijos. Visų geros valios lietuvių pareiga būtų stengtis, kad jų veikimas būtų pratęstas dar daugeliui metų.

O kalbant apie okupuotą Lietuvą, tai ten organizacijos, kiek jų ten yra ir kiek joms leidžiama veikti, yra palyginti visai jaunos. Visas senasias Neprikl. Lietuvos veikusias organizacijas, tarp jų ir tokias masines, kaip Lietuvos šaulių sąjunga, pavasarininkus, skautus ir visą eilę kitų, okupantai jau pirmomis okupacijos savaitėmis uždarė. Pagal totalistinės diktatūros principą, buvo leista veikti tik vienai politinei organizacijai — Lietuvos komunistų partijai, kuri betgi tėra tik visos Sovietijos kompartijos padalinys, visais atžvilgiais nuo jos priklausomas. Šioji Lietuvos kmpartija, labai mišri tautiniu atžvilgiu, su dideliu procentu atėjęnų rusų, negali šalia savęs pakęsti jokios kitos organizacijos, kurios ji negalėtų kontroliuoti. Tad ir visos naujai bolševikų įsteigtos organizacijos, ar jos būtų kultūrinės, jaunimo, ar ūkinės, nėra laisvos, bet priklausomos nuo kompartijos.

Taigi, tokia dabar pasaulyje lietuviškų organizacijų padėtis, o praeitis taip pat nė kiek nedžiuginanti. Juk, galima sakyti, iki pačios XX šimtmečio pradžios mūsų tauta neturėjo jokio politinio, visuomeninio ir net kultūrinio bei ūkinio organizacijų. Kelis šimtus metų trukęs taip nelėmtas unijų su lenkais laikotarpis, buvo taip pat ir baudžiavų laikotarpis. Argi galima įsivaizduoti, kad baudžiauninkai būtų galėję turėti kokias nors ir nekalčiausias organizacijas? Tuometiniams visagaliams baudžiauninkų savininkams dvarininkams nebuvo jokio intereso leisti jiems kokias nors organizacijas steigti. Rusams okupavus Lietuvą, baudžiavos sąlygos dar pasunkėjo, o po kurio laiko dar prisidėjo ir lietuviškos spaudos lotynų raidėmis draudimas. Jiems užkliuvo net ir tokios nekaltos vysk. Valančiaus suburtos blaivininkų draugijos ir jos buvo uždarytos.

Tik praėjus porai dešimtmečių po baudžiavos panaikinimo ir prasidėjus tautiniam lietuvių atgimimui, labiau suaktulėjo organizavimosi

reikalas ir jau viena ar kita organizacijėlė pradėjo savo veiklą ir nelegaliai. Maždaug tuo metu prasidėjo ir didesnė lietuvių emigracija į Jungt. Amer. Valstybes. Čia atvykę lietuviai tuojau suskato burtis į įvairias organizacijas, nes jie gerai suprato organizuoto darbo ir veiklos reikšmę. Toks Amerikos lietuvių pavyzdys buvo dar paskatinimas lietuviams tėvynė organizuotis. Tokiu būdu ten atsirado ir pirmieji lietuviškų politinių bei visuomeninių organizacijų daigai: jau 1896 m. Lietuvos socialdemokratų partijos, 1902 m. — Lietuvių demokratų partijos ir 1905 m. Lietuvių krikščionių demokratų partijos. Tik po 1905 m. revoliucijos, kai carinė valdžia buvo priversta atleisti kiek savo varžtus, padėtis pagerėjo ir tuomet įsisteigė visa eilė lietuvių kultūrinių, ūkinių ir kitų organizacijų, kai politinėms lietuvių organizacijoms iki pat Pirmojo pasaulinio karo veikti teko pusiau oficialiai.

Visa organizacinė laisvė, aišku, nušvito Lietuvai iškovojus savo nepriklausomybę, ypač jos demokratiniiais laikais. Tačiau... okupacijų laikais ji visai sutemo. Bet tai jau platūs klausimai, kuriems reikia daugiau vietos.

Baigiant tenka pastebėti, kad viso šio rašto moralas yra toks: vertinkim ir branginkim tą laisvę, kurią čia turim ugdyti senasias savo organizacijas ir steigti naujas, jei iškyla reikalas, taip pat stiprinkime čia savo veikiančias patriotines lietuviškas organizacijas, tarp jų ir Sandaros organizaciją. Stenkimės atgaivinti pasilpusias ar apmirusias organizacijas ir jų skyrius, nes veiklos barai yra platūs ir darbo daug. Visuomet atsiminkime, kad jei meninė kūryba beveik visuomet yra paskirų individų, kūrėjų darbo sritis, tai visuomeninė ir socialinė sirty šio to pasiekti, šį tą ar ir daug laimėti tegalima tik organizuotai veikiant. Čia ir yra didžiausia mūsų organizacijų reikšmė ir nauda.

A.L.T. SANDAROS CENTRO VALDYBOS P A S I T A R I M A I

Kovo 18 d. c.v. vicepirmininko Vyto Uznio rezidencijoje buvo Chicagoje gyvenančių centro valdybos narių informacinis posėdis. Kitur gyvenantieji centro valdybos nariai prieš posėdį susisiektė laiškais ir telefonais. Gi, c.v. pirmininkas Povilas P. Dargis iš Pittsburgho pasiekė telefonu pačiu posėdžio metu.

Be to, centro v-bos sekretorius Grožvydas J. Lazauskas, lankydamasis Pittsburghe, Pa kovo 28 - 31 dd., su c. v. pirmininku turėjo pasitarimą ir susitiko su kitais vietos sandariečiais ir SLA veikėjais.

Lietuvos grupės Helsinkio susitarimu vykdymui remti manifestas

Mes, Tomas Venclova, Tėvas Karolis Garuckas, Ona Lukauskaitė-Poškienė, Viktoras Petkus ir Eitanas Finkelšteinas, skelbiame, kad sudaroma Lietuvos grupė Helsinkio susitarimų vykdymui remti.

Grupė kreips didžiausią dėmesį į Helsinkio susitarimų humanitarinius paragrafus, liečiančius sąžinės, religijų, minties ir įsitikinimų laisvę, taip pat žmogiškųjų kontaktų (šeimų susijungimas, giminių lankymas ir t.t.) laisvę.

Mes pasirengę priimti atskirų asmenų, jų grupių ir organizacijų pareiškimus, liečiančius Helsinkio susitarimų pažeidimą Lietuvos teritorijoje, sąryšyje su Lietuva ar su specifiskomis lietuviškomis problemomis.

Mes tikimės, jog šalys — Helsinkio susitarimų signatarai — atsižvelgs į tai, kad

dabartinį Lietuvos skundą nulėmė TSRS kariuomenės įėjimas į jos teritoriją 1940 birželio 15 ir ypač rūpintis, kad Lietuvoje nebūtų pažeistos humanitarinės teisės.

Vilnius, 1976 lapkričio 25

Tomas VENCLOVA, Vilnius, K. Požėlos 38,60
Tėvas Karolis GARUCKAS, Ignalinos rajono Ceikinių klebonas

Ona Lukauskaitė-POŠKIENĖ, Šiauliai, Kleinerio 32, 37.

Viktoras PETKUS, Vilnius Gareljo 16, 4.

Eitanas FINKELŠTEINAS, Vilnius, Liepos 21 10,10.

(Elta)

Šios Lietuvos grupės Helsinkio susitarimų vykdymui remti narys poetas T o m a s V e n c l o v a jau yra atvykęs į JAV. Jis š. m. vasario 25 d. JAV kongreso Helsinkio susitarimų vykdymui tirti komisijoje liudijo apie žmogaus teisių pažeidimą pavergtoje Lietuvoje, Chicago Tribune kovo 15 d. įsidėjo su juo pasikalbėjimą, kaip disidentu. Eilėje lietuvių kolonijų jis skaitė savo poeziją ir pateikė informaciją apie disidentų judėjimą už geležinės uždangos, kartu ir Pabaltijo kraštuose. Dabar jis pradėjo Berkeley Universitete profesoriauti, kaip vizituojantis profesorius 5 metams.

PREZ. J. CARTERIO UŽSIENIO POLITIKA

Kai kas įžiūri F. D. Roosevelto sekimą, kai šis pirmuoju savo valdymo laikotarpiu kongresą užvertė gausybę įstatymų projektų. Tuo tarpu prez. J. Carteris dar didesniu tempu varosi užsienio politikos lauke. Ne tik mes, bet ir visas pasaulis, šiapus ir anapus geležinės uždangos seka su įtampa naujojo JAV valdžios vairuotojo pastangas.

Prez. J. Carterio užsienio politikos akcija sukėlė kai kur kontroversiją, o kai kur net nusivylimą, aišku, komunistiniame pasaulyje. Kai kam tiesiog sunku suprasti, kad su valdžios pasikeitimu Baltuose Rūmuose staiga nutrūko Nixono-Ford-Kissingerio pataikavimo ir lankstymosi Kremliaiui politika. Oficialiu protestų serija dėl nežmoniško disidentų traktavimo už geležinės uždangos rody-

te rodo, jog tariamai magiškoji "Detante" atsiduria kitoje šviesoje. Dar aki-vaizdžiau tai parodo prez. J. Carterio laiškas sovietų persekiojamam mokslininkui A. Sacharovui. Viceprezidento kelionė vakarų sąjungininkų ir Japonijos sostinėse, o sekretoriaus C. Vance artimuosiuose rytuose, rodo, kad JAV orientacija krypsta ne į Maskvą.

Lygiagrečiai prez. J. Carteris su savo štabu daro pastangas dėl branduolinių ginklų gamybos apribojimo sutarties su Kremliumi. Būdamas kritiškai nusiteikęs Rusijos atžvilgiu dėl elementariųjų žmogaus teisių pažeidimų, prezidentas J. Carteris svarsto galimybes normalių santykių atnaujinimą su Kuba ir santykių užmezgimą su Vietnamu.

Naujas JAV ambasadorius prie JTO Andrew Young po savo vizito Afrikos kontinente pasisakė už visišką pakeitimą šio krašto politikos sprendžiant kiverčius.

Sacharov and Carter's letter: Did the rights issue create a 'poisoned atmosphere'?
Sacharovas su prez. J. Carterio laišku (iš Newsweek žurnalo)

VAIDYLOS PAMINKLO REIKALU

Sekmadienį, kovo mėn. 13 d. turėjau progos pasiklausti Povilo P. Dargio vedamos Lietuvių Radio Programos Pittsburghe. Dalis programos buvo skirta a. a. Mykolo Vaidylos prisiminimui.

Savo kalboje P. Dargis prisiminė, kada dar M. Vaidyla, kaip studentas, buvo Presbiterijonų - Kalvinių seminarijoje ir jo darba, kaip lietuvių kalbos mokytojo, Pittsburghe.

Povilas Dargis paminėjo Vaidylos nuopelnus lietuvių tautos labui, prisimindamas jo veiklą Amerikos Lietuvių Taryboje nuo pat ALT įsikūrimo.

Mikas Vaidyla buvo vienas iš įkūrėjų ne tik Amerikos Lietuvių Tarybos, bet ir BALF'o. Ne vienas žymesnis darbas lietuvių gyvenime neapsėjo be Mykolo pagalbos. Geriausiai Jis mums yra žinomas kaip ilgametis "SANDAROS" redaktorius.

Sandaros Seimas įvertindamas Vaidylos darbus, suorganizavo KOMITETĄ, kuris rūpintis pastatyti M. Vaidylai paminklą LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE, CHICAGOJE, kur yra palaidotas Mikas Vaidyla.

Povilas P. Dargis ragino visus, ypač sandariečius, siųsti savo aukas į Chicago, į SANDAROS Centrą, adresu: Sandara, 840 West 33rd Street, Chicago, Illinois, 60608.

LAISVIEJI LIETUVIAI

1940 m. birželio 15 d. okupavusi Lietuvą, Sovietų Sąjunga neleido lietuvių tautai vykdyti savo suvereninių teisių. Vien per pirmuosius okupacijos metus daug tūkstančių Lietuvos piliečių įkalino, ištrėmė į Sibirą ar europinės Rusijos siaurę. Trėmė suaugusius ir senelius, vaikus ir kūdikius, sveikus ir ligonius, moteris ir vyrus. 1944 m. antrą kartą okupavusi Lietuvą, Sovietų Sąjunga žiaurėmis priemonėmis sunaikino ar ištrėmė į Rusijos gilumą sunkiems dabams, badui ir mirčiai vėl daug tūkstančių mūsų tautiečių. Tik mažai daliai leido grįžti Lietuvon. Tai buvo Stalino laikais.

Betgi ir dabar tūkstančiams yra atimtos teisės gyventi Lietuvoje. Tūkstančiai lietuvių tebėra Sovietų Sąjungos darbo stovyklose, kalėjimuose ir Sibiro tremty.

1975 m. Sovietų Sąjunga su 34 kitomis valstybėmis pasirašė Helsinkio aktą. 1977 m. tą aktą pasirašiusios valstybės renkas Belgrade. Pasitikrins, kas ir kaip pasidėjimus vykdė, kas ir kaip jiems nusikalsta. JAV kongrese yra speciali komisija, kuri renka Sovietų Sąjungos žmogaus teisių pažeidimus. Panašios komisijos veikia Kanadoje, Vakarų Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje ir kitur.

Laisvuose kraštuose gyvenantieji lietuviai! Mes turime duomenų apie savo gimines, draugus, pažįstamus ar net nepažįstamus, kurių asmenis, šeimas, tikėjimo, keliavimo ir kitas teises pažeidžia Sovietų Sąjunga. Mūsų teisė ir įvanta pareiga tuos duomenis, tiksliai ir teisingai surašyti, skubiai įteikti gyvenamų kraštų komisijom ir vyriausybėm.

Taip pat duomenis skubiai siųskim Lietuvių žmogaus teisių komisijai, kurią JAV sudaro pirmininkas dr. Donas Krivickas ir nariai — dr. Jonas Bulys, dr. Jonas Genys, Aušra Jurašienė, Jonas Jurašas, Daiva Kezėnė, Simas Kudirka, kun. Kazimieras Pugevičius, Jonas R. Simanavičius ir Aušra Mačulaitytė - Zerr.

Dr. D. Krivickas
5908 King Arthur Way
Glen Dale, Md. 20709
Tel.: (301) 262-7164

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

CENTRO VALDYBA:

Povilas P. Dargis, pirma.
Aleksandras Chaplikas,
Pirmasis vice-pirma.
Grožvydas Lazauskas,
sekr. ir redaktorius
Antanas Vaičiūnas, ižd.
Juzė Gulbinienė, ižd. pav.

VICE PIRMININKAI:

Alena Devenienė
Casey Oksas
dr. Alg. Budreckis
Vytautas Užnys
Vladas Bajerčius

Tėsinis patarėjas:
dr. K. Šidlauskas

IŽDO GLOBĖJAI:
J. Kapačinskas
H. Čižauskienė
H. Buchinskienė

KONTROLĖS KOMISIJA:
Ona Jagėla
Ant. Sukauskas
Julius Kuzas, jr.

ŠVIETIMO KOMISIJA:
Bronius Bajerčius
Ant. Andriulionis
Edvina Yankus

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE
OF AMERICA

A.L.T. SANDAROS CENTRO
A D R E S A S:

840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608

Telefonas:

(312) YA 7 - 4789

**PAMINĖTA LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIS**

**SLA CENTRE PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ,
PAGERBTAS BASANAVIČIUS IR PRISTATYTA SLA ISTORIJA**

Viena pačių reikšmingiausių dienų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veikloje buvo vasario 27-oji. New Yorke pasirašydama metinius raportus Apdraudų Departmentams, SLA Pildomosios Tarybos dalis taip pat dalyvavo būtent: SLA Prezidentas P. P. Dargis, vicepr. Aleksandras Chaplikas, išdininkė Euphrosine Mikužūtė ir sekretorė Genovaitė Meiliūnienė.

SLA Sekretorė Genovaitė Meiliūnienė pakvietė SLA Prezidentą Povilą P. Dargį, kuris apibūdino vakaro programą. Paminėjo, kad minime Lietuvos nepriklausomybės tradicinę šventę, — Vasario 16-ąją, taip pat prisiminsime SLA Garbės Narį dr. Joną Basanavičių, jo mirties 50 metų sukakties progą ir pristatysime naujai išleistą SLA 90 m. istoriją lietuvių ir anglų kalbomis.

Lietuvos Generalinį Konsulą Anicetą Simutį pristatė Prezidentas P. P. Dargis. Kaip SLA narys, Konsulas pasidžiaugė, turįs progos kasmet tradicinėse iškilimėse dalyvauti ir pareikšti savo mintis. Pasveikinęs Susivienijimą minintį Vasario 16-osios Akta, jis pabrėžė, kad jaučiasi patenkintas dalyvauti seniausios ir turtingiausios lietuvių organizacijos iškilimėse ir SLA prilyginu "išsivijęs lietuvių parlamentui." Šioje organizacijoje, dalyvauja įvairių šitiktinimų lietuvių, kurie daug kartų yra pasisakę už laisvą ir demokratine nepriklausomą Lietuvą. Susivienijimas per 90 metų buvo visų Lietuvos didžiųjų įvykių dalyvis ir rėmėjas.

Dar pabrėžė, kad Susivienijimas įsteigtas lietuvių nuo lenkų atsiskyrimo ženkle. Lietuvių atbudimo laikais Susivienijimas buvo lietuvių tautai susipratusių lietuvių kelio ruošėjas Lietuvos nepriklausomybei. Lietuvių tauta Susivienijimui dėkinga už pagalbą Lietuvos žmonėms, kai jie kovojo prieš rusų caro valdžią, kai SLA rėmė nukentėjusius Kražių skerdyne 1894 metais ir kaip Susivienijimas padėjo Lietuvos žmonėms sukilusiems prieš rusus, 1905 m., kaip jie kovojo už spaudos atgavimą Lietuvoje.

SLA Prezidentas P. P. Dargis išsamioje kalboje priminė eilę didžiųjų darbų, kuriuos SLA per 90 m. atliko, ragino ir toliau pasišventusiai dirbti Lietuvai ir Susivienijimui.

Susivienijimas įdėjo daug darbo ir lietuviams paruošdamas dirvą vienyti ir įsteigti, kaip buvo Vilniuje, Amerikos Lietuvių Tarybą Amerikoje, kurios aktyviu nariu ir šiandien tebėra.

SLA Prezidentas P. P. Dargis pasakė jautrią, momentui pritaikytą kalbą. Prisiminė, kad šiandien prie Lietuvos nepriklausomybės minėjimo, kartu prisimename ir lietuvių tautai prisikelti pagelbėjusį dr. Joną Basanavičių jo mirties 50 m. sukaktį.

SLA Prezidentas P. P. Dargis išsamioje kalboje priminė eilę didžiųjų darbų, kuriuos SLA per 90 m. atliko, ragino ir toliau pasišventusiai dirbti Lietuvai ir Susivienijimui.

Perėjo į Susivienijimo 90 m. veiklą ir SLA istoriją. Naujai išleistai SLA istorijai pristatyti pakvietė vieną SLA istorijos autorių, teisininką Antaną Diržį. Teis. A. Diržys smulkmeniškai, su įdomiomis citatomis iš istorijos pabrėžė, kad SLA istorija — tai ilgų metų Susivienijimo veiklos darbų aprašymas. Tų darbų tik svarbesnieji kelių autorių surašyti ir čia šiandien pateikiama graži knyga: "Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 1886-1976."

Knyga gražiai liuksusiais viršeliais kaip "SLA Enciklopedija." Ji daro gero įspūdžio. Istorija 631 puslapių. Kiekvienas dvelkia Susivienijimo didelių darbų, kurie kartu yra ir Amerikos lietuvių darbai, bent dalinu apibūdinimu.

SLA istorijos 466 puslapiai lietuvių kalba, plius dar 44 puslapių-priedas. Knygoje virš 100 nuotraukų, išminėti SLA veikėjai, kiek kuriais metais SLA aukėjo.

Knygos apie trečdalis anglų kalba. Knygos atsakingasis red. P. P. Dargis, — autoriai: 1886-1915 — V. Sirvydas; 1916-1944 — teis. A. Diržys; 1944-1974 — dr. A. Budreckis, Techniškas patarėjas Jonas Valaitis.

Prezidentas P. P. Dargis pakviečia SLA istorijos Technikinį patarėją Joną Valaitį. Jis trumpoje kalboje papildė SLA istorijos svarbią lietuvių, bet ypač kitataučiams ir mūsų jaunimui svarbią — anglų kalba santrauką. Esą, knyga bus išsiuntinėta viešosioms bibliotekoms, prie to, mūsų jaunimui bei Lietuvos draugams kitataučiams bus progą susipažinti su SLA, o taip pat ir su dalina Amerikos lietuvių istorija.

SLA istorija bus parduvinėjama po \$6.00.

Kalbėdamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimo tema pabrėžė, kad einant į kitataučių spaudą ir radiją, daug įspūdingiau pažymėti, kad Lietuva buvo didelė valstybė, pradėjusi savo gyvenimą prieš tūkstančius metų, kad 1253 m., kaip istorikai nurodo, gerai organizuota, suvienyta Lietuva, tarptautiniai pripažinta valstybe nuo pirmojo apvainikuoto Lietuvos karalium Mindaugo laikų. Tad šiemet — privalėtume prisiminti, kad minime 724 metus, kaip Lietuvos valstybė veikė. Latviai, Estai, net Ukrainai mums primena, kad jie tuo pasigirti negali.

Dar dalyvius pasveikino SLA viceprezidentas A. Chaplikas ir išdininkė Euphrosine Mikužūtė.

Prieš porą valandų Centro patalpose įvyko Centrinės 126-osios ir Moterų 99 Kuopų susirinkimai. Jų moterys, talkinant Centro tarnautojoms, Pildomosios Tarybos ruoštas vaisis papuošė savo kulinarinį menu. Dalyviai pavykusiomis šventėmis džiaugdamiesi pabendravo. Pasižadėjo SLA šeimą didinti, išrašdami savo artimuosius — dar ne SLA narius — į susivienijimą, dabar, kai išrašymo sąlygos, specialaus mažajam laikui, yra labai palankios: už pirmuosius metus mokesčiai sumažinami 45%, o už sekančiuosius 19 m -- po 10%, jei kandidatas apsidraudžia arba narys savo apdraudą papildė \$1,000, arba \$2,000 apdraudžia. Laukiame.

**Povilo P. Dargio, SLA Prezidento,
kalba, pasakyta Boston, Mass.
1977 m. vasario-February 20**

(I š t r a u k a)

Pasitaikius progai atgauti savo tautos laisvę lietuvis nebijojo padėti savo galvą už nuosavo židinio, nuosavo sodžiaus laisvę. Užtat milijonai lietuvių, gerais laikais ir liūdesio valandoje, viešai ar slaptai, kaip sąlygos diktuoja, minėjo ir tebemini Vasario 16-ąją. Tai yra brangiausia mūsų tautos Amerikė.

Ir Amerikos lietuvių, net ir tie, kurių bočia labai atvyko į Ameriką s pranta Lietuvos nepriklausomybės reikšmę. Kodėl? Todėl, kad ir jų seneliai ir tėveliai sielojosi tėvynės laisvės atgavimu.

Lietuvių tautinis atgimimas įvyko abipus Atlanto. Tautos atgimimą į siuos krantus atnešė aušrininkai daktaras Jonas Sliūpas ir kunigas Aleksandras Burba. Taip, laisvamanis ir katalikų kunigas — bet abudu pirmoje eilėje Lietuvos sūnūs. Jų ir jųjų bendradarbių dėka atsirado ir suklestėjo tokios patriotinės visuomeninės organizacijos, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Tėvynės Myletojų Draugija ir daug kitų organizacijų. Šios didžiulės organizacijos ne tikta pažadino tautiečius imigrantus iš miesto — burtis ir dirbti tautiską darbą, bet taip pat tautiečių tėvynei atsispirti prieš despotišką carizmą, o vėliau visokeriopa prisidėjo prie Lietuvos valstybės atstatymo.

Užtat, mielieji broliai ir sesės, Vasario 16-oji tebėra daugiau, kaip trispalvės, geltonos-žalios-raudonos vėliavos plėvelys, vasario šešioliktoji turi gilesnę reikšmę, kaip organizacijų ir draugijų vėliavų išsiriaviavimas, iškilmingos pamaldos, tautinių drabužių vilkėjimas, patriotiškai lietuviškai dainuojančių chorų pasirodymas, Herbo Vyčio išstatymas ar politikų gražbylystė. Yra ir daug kitų progų, kada lietuvių gali su šumnumu ir spalvingais tautiniais šokėjais pasirodyti ir baliavoti.

Vasario šešioliktoji, svarbiausia, yra reikšminga todėl, kad — buvusi pasmerkta pražūčiai tauta — stebuklingai prisikėlė. Jūk, vargšė, vyžota, beraštė Lietuvėlė buvo carų engiama, jos bajorija išpaikusi sulenkėjo, vargšus valstiečius muzikėlius nuozmiai skriaudė. Dažnas inteligentas darė karjerą Rusijos gilumoje, nes garbino aukso rublį! Bet Lietuvos kaimiečio tautiškasis genijus neužgeso, ir tarsi, graikų mitologijos sfinkšas — miegus paukštis — kilo iš griuvėsių bei pelenų.

Vasario Šešioliktosios deklaracija paskelbė Lietuvos respubliką, tautiniais, demokratiniiais ir laisvais pamatais statytą. Ši Lietuvos respublika laisvai gyvavo vos dvidešimt dvejetų metų. O šių metų birželinis paženklinis Lietuvos įjungimo smurtu į Sovietų Sąjungą trisdešimt-sėptintą gedulį sukaktį. Reiškia, šioje gadynėje Lietuva jau ilgai kenčia po Sovietų jungiu, negu būta nepriklausomybės džiaugsmo. Vistiek geros valios lietuvių dar susirinks kurią nors vasario 16 dieną, ir sąlygoms leidžiant pasauliui paskelbs įvairiomis kalbomis ir raštais savo pasitikėjimą Lietuvos nepriklausomybės atstatymu. Taip, lietuvių nesiliaus protestavę neteislingą Lietuvos suverenumo uzurpavimą Sovietų Sąjungos. Bet ir tokios patriotinės pasipriešinimo svetimai okupacijos manifestacijos nėra pagrindinė priežastis lietuviams minėti vasario šešioliką dieną.

Kol pasaulyje tebėra geros valios lietuvių, vasario šešiolikta diena bus minoma su pasididžiavimu ir pasišventimu. Mat, Vasario Šešioliką dieną kiekvienas lietuvis privalo iš naujo prisiekti idealui, kad lietuvių tauta turi prigimta teise džiaugtis laisvės ir nepriklausomybės vaisiais.

**LIETUVOS GENERALINIO KONSULO ANICETO SIMUTĖS 59-ĄJĄ
SVEIKINIMO ŽODIS, MININT SLA PATALPOSE NEW YORKE
SUKAKTĮ NUO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
ATSTATYMO PASKELBIMO**

Man malonu pasveikinti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vadovus ir dalyvius, susirinkusius tradiciniam Vasario 16-osios Akto minėjimui.

SLA yra viena seniausių ir turtingiausių lietuvių organizacijų pasaulyje. SLA steigėjai norėjo, kad Susivienijimas būtų lyg pasaulio lietuvių parlamentas, kurį sudaro įvairiausių pažiūrų ir šitiktinimų nariai. Tenka pripažinti, kad tiems steigėjams norams SLA ir dabar tebeatstovauja.

Toleruodamas įvairias pažiūras, Susivienijimas per visą savo devynių dešimtų metų amžių nėra kitaip pasisakęs kaip tik už demokratinius pagrindais besitvarkančią nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Per tuos 90 metų Susivienijimas buvo visų didžiųjų mūsų tautos įvykių dalyvis. Pats Susivienijimo įsisteigimas vyko nuo lenkų atsiskyrimo ženkle. Tas, šiandien savaimė aiškiu atrodantis procesas, nebuvo lengvas. Lietuvių tautos atbudimas pareikalavo didelių pastangų, kuriose Susivienijimo indėlis yra neabejotinai svarus.

Laimėjus kovą prieš kelis šimtmecius buvusį sąjungininką, neatlaidžiai buvo kovojama ir prieš maskoliškąją okupantą. Čia prisimintini griežti Susivienijimo protestai prieš carų valdžią dėl Kražių skerdynių 1894 metais, kaip lygiai rėmimas 1905 metų sukilimo dalyvių tiek Rusijos kalėjimuose, tiek Sibiro ištėrimime.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą 1918 metais Susivienijimo vadai ir nariai sunkiai dirbo išgaunant iš JAV-bių vyriausybės nepriklausomos Lietuvos pripažinimą.

Kai Antrojo Pasaulinio Karo metu Lietuvą užgulė nauja okupacija, SLA vadovybė be rezervų jungėsi į bendrą Amerikos lietuvių kovą dėl nepriklausomybės atstatymo. Susivienijimas prisidėjo prie Amerikos Lietuvių Tarybos įsisteigimo ir iki šiol tebėra aktyvus jos narys.

Net ir geriausia pasaulio santvarka negali tautai atstoti nepriklausomybės. Šio dėsnio laikosi visi geros valios lietuvių kaip lygiai ir SLA vadovybė.

Suminėju tuos daugumai gerai žinomus faktus, norėdamas padėkoti SLA vadovybei ir nariams už visus tuos darbus, kuriuos jie yra atlikę Lietuvos ir lietuvių tautos labui. Linkiu, kad ir ateityje SLA liktų toks pat ištikimas nepriklausomos Lietuvos idėjai, kaip ir iki šiol yra. Tuo keliu einant kova bus laimėta — Lietuvai ištaurės rytojams.

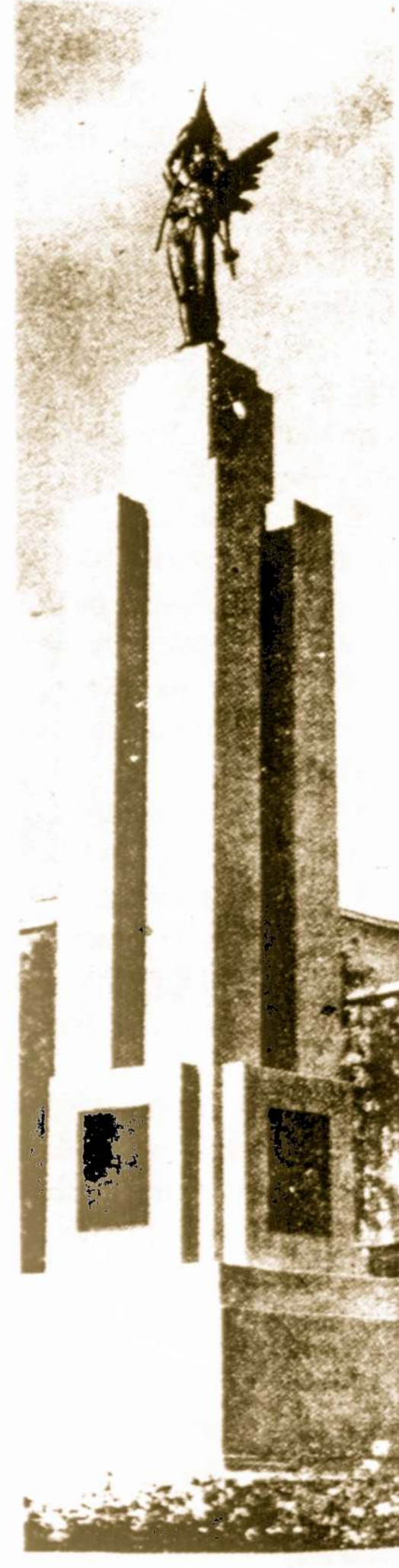
SLA CENTRE, New Yorke, vasario 27 d. paminėta Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktis ir "SLA istorijos" išleidimas. Nuo t r a u k o j e minėty dalyviai: kairėje sėdi SLA sekretorė Genovaitė Meiliūnienė, pirmoje eilėje — viduryje Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis ir SLA prez. Povilas P. Dargis, toliau sėdi p. Spūdienė ir SLA išdininkė Euphrosinė Mikužūtė.

45% N U O L A I D A PER PIRMUOSIAMS PER S L A V A R I A M S, J Ū Š E I M O M S IR V I S I E M S G E R O S V A L I O S L I E T U V I A M S, S P E C I A L I A S V A J A U S M E T U Į S L A N A R I A I S P R I I M A M I N U O vienerių metų iki 70 metų amžiaus, netikrinant sveikatos.

5 1/4% HIGH RATES 7 1/2%
PAID QUARTERLY AT
BRIGHTON FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HIGHEST RESERVES
4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
TEL.: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS
PER ANNUM \$5000 or more minimum 30 months

PER ANNUM certificates \$5000 or more 4 year min.
PER ANNUM \$1,000 or more 1 year min.

Minint Vasario 16-tąją Waterbury, Conn. ES kairės: L. Bendruomenės atstovas dr. Petras Vileišis, JAV kongreso narys Ronald Sarasin, tautinių šokių žokys adv. Donald McGill ir Altos pirm- A. Čampė.

Velykos — Laisvės pavasaris — Viltis į Lietuvos prisikėlimą

Velykos arba Pavasario šventė atsirado labai seniai, tuo laiku, kai žmonės pradėjo apdirbinėti žemę, auginti javus ir daržoves.

Ypatingai ryšku tose srityse, kur klimatas nėra vienodas, kur žiema būna ilgoka, o po jos seka pavasaris ir vasara.

Mūsų protėviai, prieš trejetą tūkstančių metų Baltijos pakraščiuose, rado jau nusistovėjusį klimatą ir turtingą augmeniją. Jie anksčiau už kitus ėmėsi žemdirbystės.

Mūsų protėvių apgyventame krašte gamta buvo nepaprastai graži, o žemė derlinga. Nenuostabu, kad senovės lietuviai pamilo puošniuosius miškus, čilbančius paukštėlius, sriauņas, medžiais apaugusias upes ir ežerus.

Bet ne visada gamta buvo pasipuošusi, ne visada ji žaliavo ir teikė vaisius.

Užėjus rudeniiui, medžių lapai pageltonuodavo ir nukrisdavo... Malonūs paukšteliai išskrisdavo į kitus kraštus, žemė pavirsdavo į gruodą ir pasidengdavo sniegu.

Saulutė - močiutė irgi nuslinkdavo žemyn ir kur tai pasislėpdavo. Užeidavo ilga ir sunki žiema.

Žmonės senovėje daug daugiau priklausė nuo gamtos malonių, negu mes. Žiema slėgė daug sunkiau negu dabar. Todėl nenuostabu, jei

pirmieji pavasario reiškiniai buvo sutinkami džiaugsmingai ir net su tam tikromis apeigomis.

Šiame pavasario sutikime ir sveikinime glūdi visa dabartinių švenčių prasmė. Grįžta mieloji saulutė, tirpindama sniegą ir ledus. Atbundanti gamta nusikrato savo engėjo ir atgauna laisvę. Sviesa laimi ir triumfuoja...

Šį persilaužimą ir pavasario atėjimą mūsų protėviai atžymėdavo ne vien tikiybinių ceremonijom, bet ir pasilinksminimais, vaišėmis, sveikinimais. Ta proga išgerdavo nemažai alučio, midaus.

Jaunimas vaikščiodavo iš vienos sodybos į kitą, dainuodami ir sveikindami kits kitą.

Šių švenčių proga pasireiškia žmonėse optimizmo, pasitikėjimo nuotaika.

Regimas šviesos laimėjimas padrašina kūrybinį darbą, skatina kovoti su priešingumais ir gyvenimo sunkenybėm.

Ši Velykų švenčių ypatybė pasiliko gyva ir mūsų laikuose. Šiandien, kai tamsybės pajėgos uždengė ir prispaudė tiek daug kraštų ir milijonus žmonių, viltis į šviesos laimėjimą, į laisvės pavasario atėjimą, pasilieka stipri ir nenugalėta.

Šiuo žvilgsniu Velykų šventės suteikia mums naujo įkvėpimo, naujos vilties į Lietuvos prisikėlimą.

Pedagogas Jonas Valaitis (viduryje) su šeima ir giminėmis, New Yorke, 1952 m. sausio mėn. gimtadienio proga, kartu su savo sponzorais p. Žilinskais iš Brooklyno, N. Y.

KULTŪRINIO DARBO KELIU

Dar iš senesnės kartos turime garbingų savos tautos veteranų. Šia proga prisimintinas Jonas Valaitis. Dar nepriklausomoj Lietuvoj Jonas Valaitis buvo žinomas pedagogas. Matematikos mokslus jis baigė Petrapilio universitete. Nepriklausomoj Lietuvoj jis dirbo įvairiose gimnazijose: Marijampolėje buvo Realinės gimnazijos direktorius. Apie 15 metų dirbo Klaipėdoje Vytauto Didžiojo gimnazijoje. Vėliau Kaune Šeštojo gimnazijoje, Aušros berniukų gimnazijos direktorius, Suaugusių gimnazijos direktorius, tremtyje Tiubingeno gimnazijos mokytojas.

Tik trumpai paminėjus matome jo didelį pedagoginį stažą. Be pedagoginio darbo Jonas

Jonas Krutulis, 7355 So. Richmond Ave., Chicago, Ill. 606029 (tel. 312 - 476 - 2929), Kipro Bielinio Pam. Stat. K-to išd. Mykolas Pranevičius, 3719 W. 68th Place, Chicago, Ill. 60629 (tel. 312 - 735 - 7107), nariai: Faustina Mackevičienė, Elena Rūkiėnė, Angelė Vencloviėnė, Pijus Venclova, Stasys Baras, Valdas Adamkus, Irena Rimavičienė, Aldona Markelienė, Elena Lazauskienė, Vita Liaudinskienė, Antanas Mačionis, Petras Ausiejus, Rima Čerkeliūnienė, Jonas Pakalka, dr. Jonas Puzinas, Kostas Burba.

Chicagoje, Lietuvių Tautinės kapinės šiemis paminklams yra davusios vieną bendrą kampinį sklypą.

Visuomenė kviečiama, šių didžiųjų tautos vyrų pagarbai, prisidėti savo aukomis prie šių paminklų pastatymo. Aukos prašome siųsti anksčiau nurodytiems išdininkams arba įteikti bet kuriam vėjauš Komiteto nariui. Bostone galima aukoti ir per „Keleivį“.

Valaitis dirbo daugelyje lietuvių organizacijų.

Ir plunksnos darbas J. Valaičiui buvo artimas. Be bendradarbiavimo įvairiose periodinėse spaudoje, jis yra išvertęs Baltrušaičio eilėraščių rinkinį, Zaščenkos satyrinius eilėraščius, Krylovo pasakėčias. Yra parašęs jaunimui knygelių. Prieš porą metų išėjo jo įdomūs prisiminimai „Pratėties apybraižos“.

O va ir vėl nauja jo beletristinė apysaka „Jaunamartė“. Autorius šioje apysakoje su tikromis geografinėmis vietovėmis ir atrodo, tikromis pavardėmis labai vaizdžiai aprašo kaimo buitį, prasidedančią dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą ir nusitęsusią ligi Lietuvai laisvę atgavus. Apyšakos veikėjai Rusvės kaimo ūkininkai: Antanas ir Jonas Butkai, jų samdinė pagyvenusi našlė Marcele Zvingiliėnė, Ročkai ir jų dukte Magdūtė, kuri prieš savo norą ir tapo ta jaunamartė.

Apyšaka vystosi Jono Butkaus Magdutei pasipiršimu, vedybomis ir tolimesniu gyvenimu, jau karo apyštovose. Vaizdžiai aprašyti vestuviniai papročiai, net su keliomis vestuvinėmis dainomis. Magdūtė už Butkaus ištekėjo tik tėvų ir piršlio Kygos prikalbėta. Jonas jai atrodė toks apkerpėjęs stubryns. Ji tėvams savo būsimą vyrą taip apibūdina: „Kad Butkus toks sumedėjęs krienas, ir apsilvikimas jo toks prastas, kaip ubago, elgetos, o ir apsiejimas...“

Karui kilus jos vyrą mobilizavo. Magdūtė dėl jo per daug ir nesielvartavo. Vyro brolis Antanas, frontui artėjant, pasitraukė į Rusiją. Magdutei tik rūpėjo, kaip ūkyje be vyrų reikės verstis, dargi karo metu. Karo frontas stumdosi tai į vieną, tai į kitą pusę. Pagaliau, pastovi vokiečių okupacija. Zandarų siautejimas ir nesibaigiančios rekvizicijos. Magdute, pasitardama su samdine Marcele ir gerų kaimynų padeda, išlaviruoja ligi karo pabaigos.

Iš Rusijos grįžta Antanas, o netrukus ir jos vyras Jonas. Magdūtė jiems tuoj pareiškia, kad ji čia ilgiau nepasiliks. Grįžta pas tėvus, stoja į trumpalaikius mokytojų kursus ir juos baigusi pradeda Jūrėje mokytojauti. Apyšaka baigiama tolimesniu Magdutės pasiruošimu įsigyti pilnas mokytojos teises.

Si Jono Valaičio knyga, kaip ir ankstesnės, lengvai skaitoma, įdomi aprašytais papročiais ir karo situacijomis. Knygą išleido pats autorius. Kaina nepažymėta, bet rodos, 2,50 dolerio.

Jonui Valaičiui linkime dar daug geros sveikatos ir kūrybingų metų.

P. Venclova

LIETUVOS NEPRIKL. AKTO SIGNATARO ST. KAIRIO IR VEIKĖJO KIPRO BIELINIO PAMINKLŲ SUDERINIMAS (Vienas iš pasiūlymų).

Visuomenės iniciatyva sudaryti prof. St. Kairiui ir K. Bieliniiui paminklų statymo vykdomieji komitetai. Jiems pirmininkauja dr. J. Valaitis, sekr. G. J. Lazauskas. Gi, vėjauš

komiteto sudėtis yra tokia: pirm. Juozas Skorubskas, 1634 So. 50th Venue, Cicero, Ill. 60650 (tel. 312 - 863 - 4236), sekr. G. Vienužienė, St. Kairio Paminklui Statyti k-to išd.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4 %
year

SAVINGS ACCOUNT

Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES 7 1/2 %
EARN UP TO

see us for **HOME financing.**

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

A. VILIMAS
MOVING
ĮVARIŲ ATSTUMŲ
823 W. 34th PLACE
CHICAGO, ILL.
TEL.: FRontier 6-1882

FRANK'S T.V. & RADIO. Inc.

Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijų, radijo stereo aparatų. — Oro vėsintuvai. Spalvotos televizijos aparatai. — Pardavimas ir taisymas.

3240 SO. HALSTED STREET — Telef. CA 5-7252

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING PLACE

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. — 9 v. r. iki 8 v. v.
ANTRAD. ir PENKTAD. — 9 v. ryto iki 5 v. vak.
SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

7 3/4 %	6 1/2 %	5 1/4 %
Mokamas už 6 m. sertifikatus. Minimum \$1,000	Mokama už 1 m. sertifikatus. Minimum \$1,000	mokamas už investavimo sąskaitas.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami kas 3 mėnesiai

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptar nauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą.

Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateiityje.

Sąskaitos apraustos iki \$40,000.00

FRANK ZOGAS
President

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632
Phone: 254-4476

ir 8929 So. Harlem Ave.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9400

5 1/4 % paid quarterly 4 Year Savings Certificates Minimum \$5,000

7 1/2 % All accounts compounded daily — Passbook Savings

ĮSIGYKITE PATVARIĄ IR EKONOMIŠKĄ SUSISIEKIMUI PRIEMONĘ

Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą ir geriausias pirkimo sąlygas

Atvykite pamatyti naują mažą Chrysler *Cordoba* ekonomišką iki 22 mylių galionu

Cordoba 2-Door Hardtop

Sutaupysit iki \$2,300.00 pirkdami 1975 metų Chrysler ar Plymouth.

Turime jaunuoliams mašinų: Cadillac, Buick, Pontiac, Oldsmobile ir kitų, taipgi importuotų. Įvairių kainų. Pradedant nuo \$90.00. Mūsų dirbtuvėse prityrę mechanikai pataisys karoseriją (Body), sparnus (Fenders) ir sureguliuos motorą

BALZEKAS MOTORS, 4030 S. Archer VI 7-1515
Seniausias automobilių pardavėjas Chicagoje, gerbiamas virš 50 metų.

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

Rašo Dr. A. J. Gusenas

Maisto eiga viduriuose

Per burną žmogus maistą perduoda vidų virškinimo organams. Burnoje atliekama viena iš svarbiausių funkcijų — maisto geras sukramtymas ir jo paruošimas virškinimui. Geram maisto sukramtymui būtina turėti sveiki dantys, nes su suirusiais dantimis maisto nesukramtysi. Gerai maistas sukramtytas, patekęs į virškinimo organus, lengvai suskaldomas, surūšiuojamas ir fermentuojamas, skrandžio ir žarnų sulčių. Tokiu būdu maistas esti paruoštas pereiti į kraujo apytaką. Toks cheminio proceso maisto pakeitimas burnoje, skrandyje ir žarnose, vadinasi maisto virškinimu arba jo malimu.

Maisto malimui talkininkauja daug įvairių virškinimo organų, kurių kiekvienas turi darniai savo užduotį atlikti. Nors vienam jų negalint veikti gerai, virškinimas būna sutrukdytas ir tuo bendra mityba negalioja, kas turi labai daug įtakos sveikatai.

Beje, reikia gerai maistą sukramtyti, susmulkinti, nes maistas, nurytas dideliais šmoteliais, tik apkasnotas, nebūna suvirškintas ir pasilieka be naudos.

Burnoje maistą veikia trys poros seilių liaukų, kurios gamina skystį — sultis. Seilės išsilieja į burną per mažičius kanalėlius, kurie atsidaro, burnoje pradėjus maistą kramtyti.

Kuo maistas sausesnis, tuo daugiau burnoje

seilių gaminasi. Maistas turi būti tinkamai seilių suvilgytas, nes sauso maisto nuryti negalima. Seilėse yra enzyme, kuri cheminio proceso eiga veikia ant krakmolinio maisto dalių. Jas suskaldė ir fermentuoja.

Būdinga ir tas, kad maistui patekus į skrandį visą tolimesnę eiga ir įvairūs pasikeitimai vyksta be žmogaus žinios, be pajautimo. Skrandis yra kriaušės pavidalo maišelis, kuris nuolatos maino savo formą. Paprastai jis talpina kvortą maisto.

Skrandis yra kiauras iš viršaus, jungiasi su stemple, per kurią maistas įeina į jį, o savo galūnėje duoda pradžių mažajai žarnai, kuri yra dvidešimtis pedų ilgio. Skrandžio sienelėse yra daugelis liaukų, iš kurių trykšta sultys, kurios maistą virškina skrandyje.

Iš skrandžio maistas keliauja į mažosios žarnos dalį, kuri tęsia joviškumą koliau. Maisto virškinimas būna baigtas tik prisidėjus dviem svarbiems organams: jaknos ir kasa. Jaknos gamina tulžį, kurios perviršis į tulžies pūslę subėga. Kasa, tai yra vienintelis organas, kurio sultys veikia visą maisto rūšis, kaip tai: proteinus, krakmolus ir riebalus. Tokio cheminio proceso veiksmu ir įgaus maisto virškinimo eiga viduriuose. O likusios atmosferos būna pašalintos per išeinamą atvarą.

ŠEIMININKĖMS

Persijoti ir sumaišyti visus sausus indėlius. Vėliau iš eilės dėti alyvą ir maišyti (su mediniu šaukštu), kiaušinius, morkas ir riešutus (maišant su mediniu šaukštu. Viską supilti į keptuvą ir kepti apie vieną valandą ir pusę. Pasekmių! Teodora Kuzienė

MORKŲ PYRAGAS

- 3 puodukai miltų,
- 2 puodukai cukraus,
- 1 ir pusė puoduko alyvos,
- 2 puodukai sutarkuotų morkų,
- pusė puoduko sukaptų riešutų,
- 4 kiaušiniai (neplakti),
- 2 šaukšteliai keparamų miltelių (baking powder),
- 2 šaukšteliai keparamų miltelių (baking soda),
- 2 šaukšteliai cinamono (powder),
- 1 šaukštelis druskos.

AGUONŲ PYRAGAS

- Reikia:
- Vienos dėžutės aguonų—Poppy seed filling,
 - Vieną puodelį sviesto arba margarino,
 - Vieną puodelį cukraus,
 - Keturis kiaušinius,
 - Vieną šaukštuką vanilijos—pure Vanilla extract (35% alcohol),
 - Viena puoduką rūgšties grietinės,
 - Du su puse puoduko persijotų miltų
 - Vieną šaukštelį kepinimo miltelių, bet ge-

REMKITE "SANDARĄ"
ir visus tuos,
kurie skelbiasi Sandaros
laikraštyje

ST. PETERSBURG, FLORIDA

MAURAGAS

Realtor

Lietuvis - Antanas L. MAURAGAS
REALTOR 1535 - 13th Street
No. St. Petersburg, Florida, 33704
Tel. 813 - 894-6911.

Maloniai patarnaus lietuviams, norin-
tiems namą pirkti ar parduoti.

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI ŠVENTO RAŠTO

atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y. M. C. A.,
6235 So. Homan Ave., prie 63rd Sr., nuo 10-12 v. r.
Kviečiame visus, Tiesos ieškančius.

Įėjimas nemokamas, kolektyvų nėra.

Švento Rašto Tyrinėtojai

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Savininkas JUOZAS ANKUS

BALTIC BAKERY

467 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Chicago, Illinois

Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET

Chicago, Illinois

Tel. 737-6784

resnis skonis išeina, jeigu įdedama du.
Vieną šaukštelį druskos.

Pirma sumušti kiaušinius ir atskirai supilti baltymus nuo trynių. Baltymus, kol reikės naudoti geriau įdėti į šaldytuvą. Ant mažos ugnies ištirpinti sviestą, tada į jį įpilti cukrų ir gerai išmaišyti, kol ima pabalti, Tada sudėti aguonas ir vėl gerai išmaišyti. Paskui po vieną, vis gerai išmaišant, pilti trynius. Tada supilti vaniliją ir rūkščią grietinę. Pamažu maišant supilti miltus, kepinimo miltelius ir druską. Galų gale, atsargiai maišant, supilti ir kiaušinių baltymus. Gerai viską išmaišius supilti į apskritą blėkutę, kurią, prieš naudojant, ištepti su sviestu (geriausia naudojant vaškinių popieriukų) ir išbarstyti su miltais. Kepti prie 350 laipsnių virš vienos valandos (15-20 min.), — kol išmeigus dantims valyti krapštuką nebebus skystimo). Išėmus iš pečiaus, leisti atšalti (apie pusę valandos) ir tada išimti iš blėkutės. Jeigu norima su kuo nors apšėti — padaryti tortą, tada palaukti, kol visai bus atšales.

(Receptas gautas iš Cicero, III.)

"ŠEIMININKĖMS" skyrių redaguoja
J a n e B a j e r č i e n ė, 871 East
4th St., So. Boston, Mass, 02127.
Receptus prašome siųsti jos adresu.

AISVOJI

TRIBŪNA

"GRAŽU" MŪŠŲ SPAUDOJE...

Lyg vanduo šaukšte, išsiūbavusi kai kuri spauda tiek nuėjo toli, jog daugiausia puolami be perstojo paskiri asmenys, leidžiamos net anoniminės brošiūros, spaudos vajuos sąrašuose neįtraukiama kito plauko spauda ir t.t. Argi šie "žurnalistai" iš didelio rašto išėjo iš krašto? Argi žurnalistų sąjunga negalėtų savo narius išpėti laikytis žurnalistinės etikos? Argi tų leidinių leidėjai bei organizacijos neįaučia atsakomybės ir negali atšaldyti įkaitusius redaktorių ir kitus rašėjus? Kuo laikoma visuomenė, kuri stebisi tokiu spaudos "grožiu"...

J. A-tis

Ko Jokubka nesugeba išaiškinti?

Aklas Maskvos imperialistų pasekėjas ir Vilnius redaktorius, iš jų malonės, Jokubka neseniai lankėsi okupuotoje Lietuvoje, idant galėtų labiau „apsišviesti“ ir mulkinti benykstančią savo skaitytųjų šeimą. Ten neturinčių rimto darbo partijos ir valdžios pareigūnų jis buvo priimtas su priderančia „pompa“. Kiekvienas norėjęs jį pamatyti ir pasveikinti. Kažkam kilo net tokia „geniali“ mintis — tam neįprastam svečiui iš Čikagos suteikti Lietuvos (suprantama, pavergtos) žurnalistų sąjungos garbės nario titulą. Taigi, Jokubka ne veltui vargsta čia. Jį atžymėjo „tėvynė“. Ir dar kaip! Grįžęs sakėsi turįs pasitempti, kad pateisintų save...

Savo įspūdžiuose, atrodo, net persistengia viską labai ruožavai nušviesti ir ne sykį išreikšdamas nustebimą, kaip tai kiti mūsų tautiečiai nemato tų, jo žodžiais tariant,

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Tėsinys 3.

Bet yra dalykų, liečiančių Dievo apsiėmimą su žmogumi, dėl kurių jis neteisingai kaltinamas. Pavyzdžiui, Jis nesakė mūsų pirmiesiems gimdytojams, kad jeigu jie mėgins būti patenkintais Edene per kokį laiką, tai paskui Jis paims juos į dangų.

Ir Biblijos aprašymas nesako, kad Jis sutvėrė pabaisėtina beddugnę, pripildytą ugnimi ir siera, ir kad paskui privėsė nesudeginamus velnius ir pasakė Adomui ir Jievai, jeigu jiedu neklausys Jo, tai bus įmesti į aną baisią vietą — Pragarą, kur jie bus stebuklingai apsaugojami nuo sunaikinimo, kad velniai galėtų kankinti juos per amžių amžius.

Pirma Mozės knyga parodo, kad Dievas sutvėrė žmogiškus sutvėrimus, kad gyventų tiesiog čia ant žemės, o ne danguje, arba švestainėje. (Jzajo, 45:18)

Jiems buvo įsakyta klausyti sutvėrėjo įstatymų, buvo įsakyta daugintis veisiantis ir pripildyti žemę su tobulais žmonėmis, nieko nebuvo sakyta Adomui ir Jievai apie prisirengimą nueiti į dangų.

Norėdami sugrįžti prie pagrindinių faktų, išsivaizduokime sau, kad visa įvyko tikrai taip.

Kaip pasakota Pirmoje Mozės Knygoje, kad Dievas reikė tikrai tą, ką Jis sakė. Prie ko tad toks lengvai suprantamas išaiškinimas privestų?

Jo prasmė būtų tokia: žmonijos šeima laipsniškai daugindamosi pagal Dieviškąją įsakymą, būtų greit patyrusi, kad pradiniai patiektieji namai buvo permaži, ir kad dėlto atsirado reikalus pradėti kelti jo Sienas.

Aplenkdamas tad visokius „slaptingus“ aiškinimus tuojau galime pamatyti, kad tasai palaimintas platinimasis būtų nusitęsęs iki pripildymo visos žemės tobulais žmogiškais sutvėrimais. Pati žemė žmogaus paveldėta, būtų pasidariusi dideliu vaisingu, gaivinančiu ir puikiu sodu.

Dieviškasis įsakymas buvo "pripildyti" žemę, o ne perpildyti. Iš tikrųjų, Dieviška išmintis ir galybė sugebės sustabdyti tolesnį žmonijos veisimąsi, kuo met pakankamas skaičius bus gimęs ir žemė bus tinkamai pripildyta. Ar būtų buvę kas nors neprotinga ar klaidinga su tokios rūšies programa?

Kurie domitės Tiesa, mes prisiųsim jums Veltui Knygą "Dievo Amžių Planas" 374 - puslapių. Kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 550 Sycamore Rd. La Salle, Ill. 61301

(Apm. pr)

„nuostabių laimėjimų“...

Nereikia net būti dideliu išminčium, kad supratus, kodėl mūsų šalies okupantai taip bijo parodyti tuos laimėjimus visiems eiliniams mirtingiesiems, besilankantiems savo okupuotoje tėvynėje. Juk tai būtų geriausias įrodymo būdas apie tuos „nuostabius laimėjimus“. Ar Jokubka mano, jog jo dvasios vadai daugiau naivūs, negu jis pats? S. Bs.

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktoriai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

Laidotuvių Direktoriai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LA Fayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3854 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-8872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

ANTANAS M. PHILLIPS

FOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1448 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse

VARŽYBOS DĖL CHICAGO MĖRO POSTO

Preliminariniai mero rinkimai bus š. m. balandžio 19 d. Kandidatų gana daug. Kai kurie, neturėdami pakankamai resursų ar pasparties, iš šių varžybų pasitraukė. Dabar sąrašė į mērų turime mero pareigas einantį M. Bilandicą, nors jis, perimdamas pareigas, sakėsi nekandidatuosis į mērų, bet vėliau nuomonę pakeitė. Jam bene stipriausiu varžovu bus buv. ilgametis kongresmanas, artimas mūsų bičiulis, dabartinis aldermanas Romanas Pucinskis, karo metu buvęs lakūnas ir eskadrilės vadas Tolimuosiuose Rytuose. Abu demokratai. Be jų dar yra Edward Hanrahan, buv. Cook county prokuroras, Harold Washington, steito senatorius, Anthony Trigoda. Respublikonai turi du kandidatus: aldermaną Dennis Block ir Gerige Manning.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ DEŠIMTMETIS

1967 m. Čikagoj įsteigtoji Lietuvių Tautinių Namų bendrovė (Lithuanian National Hall, Inc.) 1977 m. kovo 19 d. iškilmingai paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Steigėjų tikslas buvo sutelkti į bendrovę kuo daugiau narių ir kuo daugiau kapitalo, įsigyti visuomeninius lietuvių namus, nes visą laiką gausioms Čikagos lietuvių organizacijoms trūko tinkamesnių patalpų savo kultūriniams ar pramoginiams rengimams. Deja, nepavyko sutelkti labai didelių kapitalo sumų, bet, vis dėlto, ir per tą trumpą laiką b-vė įsigijo gana puošnią ir erdvią

salę, kurioj jau per pastaruosius penkerius metus buvo surengta daugybė įvairiausių lietuviškų minėjimų, paskaitų, pagrašimų, banketų ir balių. Taigi, savo užduotį Lietuvių Tautiniai Namai atlieka ir lietuvių tarpe jie yra populiarūs. Žinoma, būtų geriau, kad jie būtų dar erdesni ir juose rastų sau patalpas senimo ir jaunimo lietuviškos organizacijos. Laikui bėgant, gal ir šis klausimas vėl bus išjudintas, nes L.T. Namų bendrovė kasmet vis labiau finansiniai stiprėja. Šiu metų balansas buvo 143,009. 23 doleriai. Būtų gražu ir prasminga, kad kuo daugiau lietuvių įstotų į šią bendrovę nariais, nusipirkdami nors po vieną 100 dol. vertės akciją.

Valdomuosius L.T.N. b-vės organus sudaro jos Taryba, kurios prezidiume yra dr. J. Bartkus, A. Visockis ir A. Šošė, o taip pat ir dar 14 direktorių. Bendrovės Valdybai gi nuo pat jos įsisteigimo vadovauja inž. Jonas Jurkūnas, padedamas kitų 9 valdybos narių.

Minint sukaktį, kovo 19 d. b-vės patalpose įvyko metinis L.T.N. narių susirinkimas, o vakare - didžiulis banketas, sutraukęs pilną salę b-vės narių ir jų svečių. Meninę programą puikiai savo deklamacijomis atliko iš New Yorko atvykęs aktorius Henrikas Kačinskas ir akt. Z. Visockienė.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLŪBAS

Po ilgų pertraukos žemaičiai ir vėl sugrįžo į senąją įprastą vietą savo susirinkimams, į buvusią Hollywood Inn, dabartinis Šaulių Namus.

Draugiška žemaičiams Šaulių vadovybė sutiko leisti jiems susirinkimus per visus metus. Už tai žemaičiai yra dėkingi.

Vienas iš pirmųjų susirinkimų įvyko šiais metais, vasario 16 d. Paminėta

G E G U Ž Ė S M Ė N. 22 D I E N Ą Į V Y K S S A N D A R O S P A V A S A R I N I S P O B Ū V I S - G E G U Ž I N Ė

Lietuvos Vyčių salėje ir darže,
2455 West 47th Street, Chicagoje

Kviečiame visus su draugais gausiai dalyvauti

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Prelegentu buvo Šaulių namų administratorius J. Mackonis, kuris turiningai nušvietė Lietuvos praeitį ir dabartį.

Nutarta šaukti susirinkimus kas antiras mėnuo. Sekantis susirinkimas bus balandžio 20 d. šaulių namuose pirmą val. p.p.

Po paskaus susirinkimo buvo ir vaišės, nuoširdūs žemaitiški pasirokavimai.

Juozas Skeivys

Klubo pirm. ir koresp.

ŠAULIŲ SĄJUNGOS ĮKŪRĖJO

VLADO PŪTVIO MINĖJIMAS

Vyt. Didž. Šaulių Rinktinės vadovybė surengė iškilmingą Vl. Pūtvio minėjimą š. m. kovo 6 d. Šaulių namuose, Chicagoje.

Rinktinės sekr. J. Mackonis pristatė Rinktinės pirm. Vl. Išganaitį praveisti šį minėjimą.

Pagal paruoštą programą, sekė vėliau įnešimas Lietuvos Himnas ir, 48 metų mirties sukakties proga, Pūtvio pagerbimas. Nusipelnusiems rinktinės nariams garbės ženklus įteikė Š.S.C.V. pirm. Milkovaitis ir moterų sk. vadovė Stasė Cecevičienė. Toliau sekė 65 naujų narių priesaika, kuria pravedė klebonas

NAUJA LIETUVIŠKA RADJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veikia iš šių stočių:

PENKTADIENIAIS 9:30 - 11 val. vakaro
WOPA 1490 AM Banga

SEKMADIENIAIS 9:30 - 10 val. ryto
WJOB 1230 AM Banga

iš Hammond, Ind., gerai girdima
Chicagoje, Jolietė, Lemontė, Kankakee,
Michigan City ir ktr.

Kazė Brazdžionytė

Programos vedėja

**DIAL 911 IN CHICAGO FOR
EMERGENCY POLICE, FIRE
AND AMBULANCE
NON-EMERGENCIES: DIAL 744-4000**

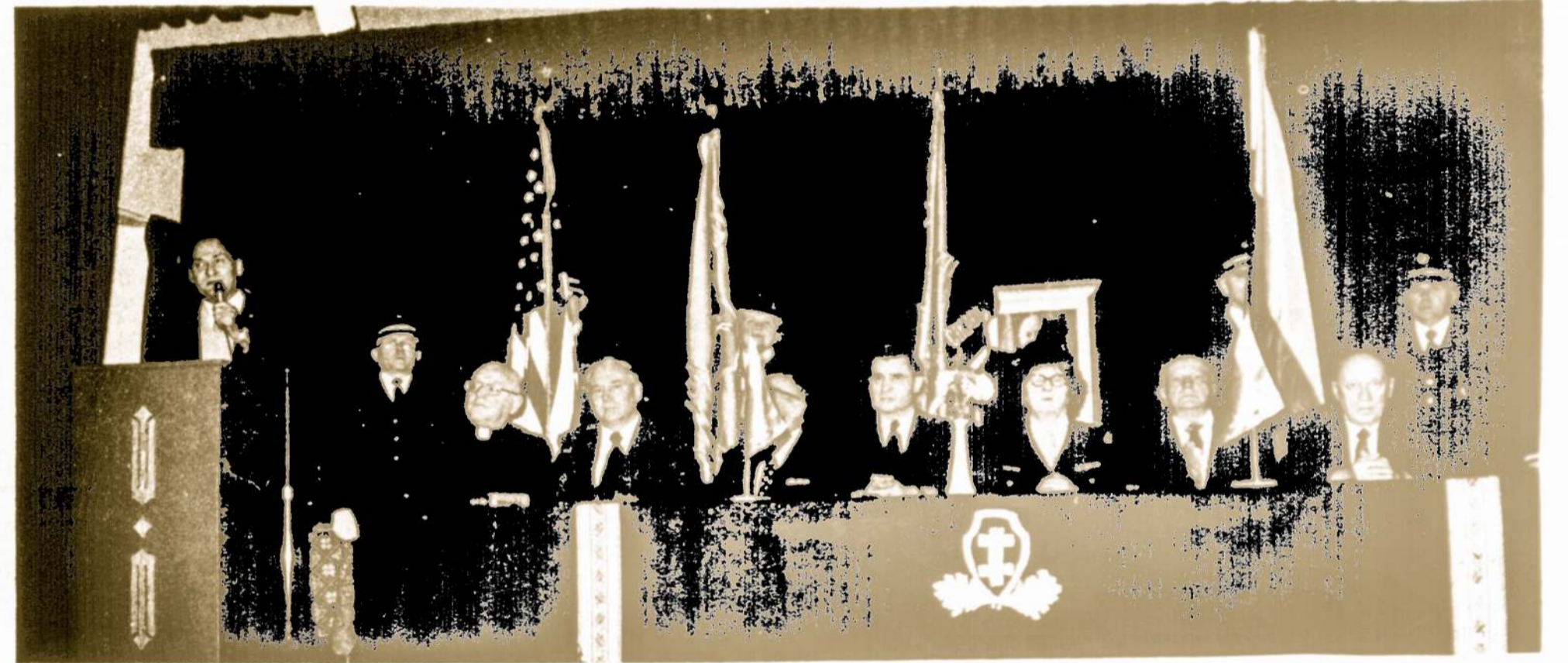
kun. A. Zakaruskas.

Šia proga sveikinimo kalbas pasakė Š.S.C.V. pirm. K. Milkovaitis, S.S.K. vardu J. Švedas, karininkų Ramovės vardu Dabulevičius ir iš Australijos svečias J. P. Kedys. Po to buvo pasveikintas, gimtadienio proga, šaulys Brinas.

Meninei daliai vadovavo J. Petrauskas. A. Latonienės sudarytas iš jaunimo kvintetas (sesutės: Marytė, Teresė, Nastutė, Verutė Bilitavičiūtės ir A. Kivėnas) visi kaip nauji šauliai, atliko programą, akomponuojant P. Kivėnui.

Po gražios programos ir pavykusio minėjimo vyko vaišės ir malonus pašnekesiai.

Juozas Skeivys

VLADO PŪTVIO MINĖJIMAS. Garbės prezidiumas ir vėliavų sargyba: iš k. - kalbą iš Australijos svečias A. Kedys, Pr. Tomkus, M. P. parapijos klebonas A. Zakaruskas, E. Vengianskas, M. Dapkienė, S. Cecevičienė, K. Dabulevičius, J. Vengrys, J. Tamulis ir A. Gurevičius, ir kt. (Foto C. Genučio)

VLADO PŪTVIO MINĖJIMAS. Jaunieji šauliai, atlikę programą, apdovanoti gėlėmis. Iš k. - A. Kivėnas, Teresė ir Marytė Bilitavičiūtės, Tomkutė - įteikusi gėles, Nastutė ir Verutė Bilitavičiūtės, kvinteto vadovė A. Latonienė, akordeonistas P. Kivėnas. (Foto C. Genučio)

LITHUANIAN CRAFTSMEN CLUB SUKAKTUVINIS BANKETAS

Šio lietuvių masonų klubo 25 metų sukaktuvinis banketas įvyko Lietuvių Tautiniuose Namuose kovo 12 d. Dalyvių tarpe matėsi Marquette Parko 13-to wardo aldermanas Kenneth Jakšy, Dan Kuraitis, Algirdas ir ponis Braziai, p. Mazinai, p. Petraičiai, p. Kazlai ir daugybė kitų. Vyto Uznsy banketą atidarė ir pristatė dr. Vytautą Dargį praveisti minėjimą ir kitą programą.

Pirmasis klubo pirmininkas Matt Batus - Batutis savo kalboje apibūdino gana plačiai klubo veiklą ir istoriją, paminint daugiau faktų iš masonybės praeities. Ne visi Chicagoj ir priemiesčiuos gyv. masonai lietuviai priklauso šiam klubui. Šio klubo narių tarpe yra daug ir sandariečių.

Kun. St. Neimanas buvo pakviestas sukalbėti šiam įvykiui pritaikytą maldą. Klubo prezidentu dabar yra jaunas talentingas muzikas Algis Modestas.

Trumpos žinios

- DALIA BOBELIENĖ yra Chicago Lietuvos Moterų Klubo pirmininkė. Šis klubas aktyviai renka parašus petijai, reikalaujant, kad būtų išlaisvinta Nijolė Sadūnaitė iš sovietų kalėjimo, kuri ten kenčia už savo religinius ir tautinius įsitikinimus.
- MELROSE PARKO LIETUVOS DUKTERYS rengia bazarą Eagle salėje, 145 Broadway, Melrose Parke, balandžio 24 d. nuo 2 val iki 6 val. po pietų.
- ILLINOIS LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ LYGOS metinis atžymėjimų banketas įvyks balandžio 23 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje.
- KAZIMIERAS OKSAS yra Respublikonų Tautinių Grupių Tarybos Vidurio Vakarų vicepirmininkas.
- LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ prezidentu yra Vincetas Samaška, pirmas viceprez. - Juozas Bacevičius, antras vp. - Jonas Evans, jr., trečias vp. - Teodoras Kuzienė.

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6 1/2% to 7 3/4% PER ANNUM

IN OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR

With \$1,500

You can have this 17" RCA XL-100 COLOR TV... and your money grows to \$1,897 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,283.06 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,558.48 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,691.09 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$21,024.81 in 1 year.

19" Diagonal COLOR Remote-Control

With \$1,500

You can have this 19" RCA XL-100 COLOR TV... with Remote Control... and your money grows to \$1,696.54 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,112.23 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,408.95 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,551.99 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$20,890.22 in 1 year.

MES KALBAME LIETUVIŠKAI
Enjoy Your TV NOW PLUS
EARN INTEREST

*Funds must remain in this special account for term of certificate. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn pays for it, plus gives you an additional gain of 6 1/2% to 7 3/4% on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

DES PLAINES OFFICE:
1065 OAKTON STREET
DES PLAINES, ILLINOIS 60016
TELEPHONE: 297-0720

ALMIRA OFFICE:
3434 WEST NORTH AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60647
TELEPHONE: 489-3113

MAIN OFFICE: 6245 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636 TELEPHONE: 476-7575

20 SIGNATARŲ

Siemet minėdami Vasario 16-ją, kartu paminėjom ir dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties sukaktį. Tiek savo amžiumi, tiek ir autoritetu jis buvo vyriausias iš visų Lietuvos Tarybos narių, kurie pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Šia proga įdomu pažvelgti ir į kitus Tarybos narius ir prisiminti visų jų likimą.

Jų buvo iš viso 20. Beveik visi jie buvo išrinkti į Lietuvos Tarybą 1917 m. rudenį Vilniuje sukviestoje Lietuvos konferencijoje. Dabar juos vadiname signatarais. Tai lotyniškos kilmės žodis, reiškias kurio nors svarbaus dokumento pasirašytoją. Visi jie yra tapę istorinėmis asmenybėmis. Deja, jau nė vieno jų nebeturime gyvųjų tarpe.

Pirmasis iš jų teisininkas, biržietis, Jokūbas Šernas, gimęs 1888 m., mirė 1926 m. Kaune. Jis buvo vedęs ne lietuvių tautybės žmoną, kuri jam mirus netrukus su mažu sūneliu išvažiavo gyventi į Prancūziją. Po Antrojo pasaulinio karo tas Šerno sūnus plačiai išgarsėjo pasaulyje kaip kino aktorius Jacques Šernas. Paskutinis iš signatarų Aleksandras Stulginskis, gimęs 1885 m., mirė 1969 m. taip pat Kaune, 15 metų išskentėjęs Sibiro tremtį. Taigi, 1926 - 1969 m. laikotarpyje mes netekome visų mūsų tautai brangių asmenų. Tiesa, dviejų signatarų mirties datos yra nežinomos, nes jie per pirmąją sovietų okupaciją buvo išvežti į Sibirą ir nieko daugiau apie juos nežinome. Tai Kazimieras Bizauskas, g. 1893 m. Joniškėlio valsč. ir Donatas Malinauskas, g. 1869 m. Latvijos Latgalijoj.

Du iš signatarų buvo pasiekę patį aukščiausią postą mūsų valstybėje, tai buvę mūsų Respublikos prezidentai: Antanas Smetona, g. 1874 m. ir mirė 1944 m. Clevelande, Ohio ir jau anksčiau minėtas Aleks. Stulginskis. Kiti du signatarai yra buvę Lietuvos ministeriais pirmininkais: Pranas Dovydaitis (1886 - 1942 m. Sibiro kalėjime) trumpą laiką 1919 m. buvo trečiojo ministerių kabineto premjeras ir kun. Vladas Mironas (1880 - 1954 m. Vladimiro kalėjime, ne per toli nuo Maskvos). Jis vadovavo vyriausybei 1938 m. Bolševikų jis buvo suimtas 1947 m. Ministeriais ilgesnį ar trumpesnį laiką yra buvę dar šie signatarai: Mykolas Biržiška (1882 - 1962 m. Los Angeles, Calif.), Kazimieras Bizauskas, Steponas Kairys (1878 - 1964 m. New Yorke) ir Jonas Vileišis (1872 - 1942 m. Kaune). Aukštus diplomatinis postus buvo pasiekę šie signatarai: Kazimieras Bizauskas, buvęs Lietuvos pasiuntiniu JAV, Anglijoje ir kitose valstybėse, Petras Klimas (1891 - 1969 m. Kaune), ilgametis pasiuntinys Prancūzijoje, per antrąją sovietų okupaciją jis buvo išvežtas į Sibirą, kur vargo daug metų, ir dr. Jurgis Šaulys (1879 - 1948 m. Lugano mieste, Šveicarijoje), buvęs ilgametis pasiuntinys Vokietijoje.

4 signatarai buvo kunigai. Žymiausias iš jų, vėliau pakeltas į vyskupus, buvo Justinas

Staugaitis (1866 - 1943 m. Telšiuose). Jis buvo pirmasis Telšių vyskupas, žinomas katalikų veikėjas, publicistas. Antras buvo anksčiau minėtas kun. Vl. Mironas, trečiasis — prel. Kazimieras Šaulys (1872 - 1964 m. Šveicarijoje, Lugane) ir ketvirtasis — kun. Alfonsas Petrulis (1873 - 1928 m. Musninkų miest. Ukmergės apskr.).

Iš kitų signatarų pažymėtinas Stanislovas Narutavičius (1862 - 1932 m. Kaune). Jo parašas — Narutowicz — rodo, kad tai buvo sulenkėjusios Žemaitijos dvarininkų šeimos atstovas, kuris vis dėlto pasisakė už Lietuvą. Jo brolis — Gabriel Narutowicz — buvo pirmasis atgimusių

Lenkijos prezidentas, bet tas pareigas neilgai ėjo, nes atentatininko Varšuvoje buvo nušautas. Tuojau po Basanavičiaus savo parašą padėjęs buvo Saliamonas Banaitis (1866 - 1933 m. Kaune), žinomas Kauno spaustuvininkas. Jonas Smilgevičius (1870 - 1942 m. Kaune) buvo Berlyno univ. baigęs ekonomistas, kuris turėjo Užvenčio dvarą ir daugiau domėjosi Lietuvos ūkiniais reikalais. Ir pagaliau Jonas Vailokaitis (1886 - 1944 m. Blankenburge, Vokietijoje) buvo vienas iš brolių Vailokaičių, žinomų Lietuvos finansistų ir pramoninkų, kurie buvo Ūkio Banko, Palemono plytinės, Maisto fabriko ir kitų įmonių steigėjai.

Visi signatarai, išskyrus tik Donatą Malinauską, buvo Lietuvoje gimę, o dabar jų palaikai yra išsklaidyti net per tris kontinentus: Aziją, Europą ir Ameriką. JAV mirė A. Smetona, M. Biržiška ir St. Kairys, o čia yra lankęsi ar gyvenę dr. J. Basanavičius dar prieš Pirmąjį pas. karą, o vėliau kaip Lietuvos dipl. atstovai: J. Vileišis ir K. Bizauskas.

Signatarai atstovavo visas lietuvių tautos politines sroves. Liaudininkai ar jiems artimi buvo J. Vileišis, dr. J. Šaulys, P. Klimas ir J. Šernas, aiškūs socialdemokratai buvo St. Kairys ir Myk. Biržiška, trys kunigai, aišku, buvo krikščionys demokratai ir prie jų šliejosi K. Bizauskas, Pr. Dovydaitis, J. Vailokaitis. Iš

vėlesniųjų tautininkų buvo A. Smetona, kun. Vl. Mironas ir gal dar S. Banaitis. Likusieji gi nebuvo aiškiau politiniai užsiąngavę.

Nepavyko dabar čia gauti šiuo klausimu smulkesnių duomenų, bet yra faktas, kad, berods, 1938 m., minint Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktį, o gal ir kiek anksčiau, tuometinė Lietuvos vyriausybė nutarė signatarus apdovanoti. Atrodo, kad jie galėjo pasirinkti vidutinio dydžio žemės ūkį ar piniginę dovaną. Tačiau dalis signatarų tuomet jau buvo mirę, tad nežinau, ar jų įpėdinai yra ką nors gavę. Tačiau gyvieji signatarai tikrai tas dovanas yra gavę. Man žinoma, kad M. Biržiška ir St. Kairys pasirinko pinigines dovanas, bet tuojau pat jas grąžino tautai. M. Biržiška tuos pinigus išleido pastatydamas savo tėvo Antano Biržiškos atminimui pagerbti ligoninę Viekšniuose, o St. Kairys gražią pradžios mokyklą savo gimtiniam Užunėvių kaime, Kurklių valsč., Ukmergės apskr. Pr. Dovydaitis pasirinko žemės sklypą Čekiškės valsč., kur tuojau pradėjo statyti trobesius ir iš kur jis buvo išvežtas į Sibirą.

A. Kr.

DAIL. P. KALPOKO PIESTAS PAVEIKSLAS LIETUVOS ATSTOVYBEJE, WASHINGTONE —

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą Lietuvos Valstybės Tarybai skaito dr. Jonas Basanavičius.

Pirmoje eilėje, kairėje pusėje sėdi: Jurgis Šaulys, Stasys Narutavičius, kun. Kazimieras Šaulys; dešinėje sėdi: kun. Vladas Mironas, Petras Klima, Antanas Smetona, Justinas Staugaitis, Jonas Vileišis. Stovi kairėje pu-

sėje: Kazimieras Bizauskas, Donatas Malinauskas, Jonas Vailokaitis, kun. Alfonsas Petrulis, Saliamonas Banaitis; dešinėje: Pranas Dovydaitis, Aleksandras Stulginskis, Jokubas Šernas, Jonas Smilgevičius, Mykolas Biržiška, Steponas Kairys.

• Dr. J. Basanavičius reading the Lithuanian Declaration of Independence. A painting by artist P. Kalpokas at the Lithuanian Legation in Washington, DC.

JUNKIMĖS Į LIETUVOS LAISVINIMO DARBĄ!

Savo Vasario šešioliktosios šventės atsišaukimu Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia remti jo darbus. O jo darbai platus ir dirbami be paliovos daugiau kaip per tris dešimtmečius. Jaunimo ruošimas politiniam Lietuvos laisvinimo darbui, ELTOS Informacijų Centras, ELTOS biuletiniai anglų, prancūzų, italų, portugalų ir lietuvių kalbomis, dvi nuolatinės radijo valandėlės, kalbančios pavergtai Lietuvai, neperiodiniai leidiniai ir kt.

VYRIAUSIO LIETUVOS ISLAISVINIMO KOMITETO DARBUS PAREMSITE TIESIOGINIAI AUKODAMI TAUTOS FONDUI.

Už \$25.00 ar daugiau, aukotojui paprašius, siuntinėjamos išstisus metus ELTOS Informacijos.

Aukojusieji \$100.00 ar daugiau tampa inkorporuoto Tautos Fondo nariais su teise dalyvauti metiniame suvažiavime ir spręsti Tautos Fondo organizacijos reikalus. Nariu gali būti visi lietuviai ir visuomeninės bei profesinės lietuvių organizacijos.

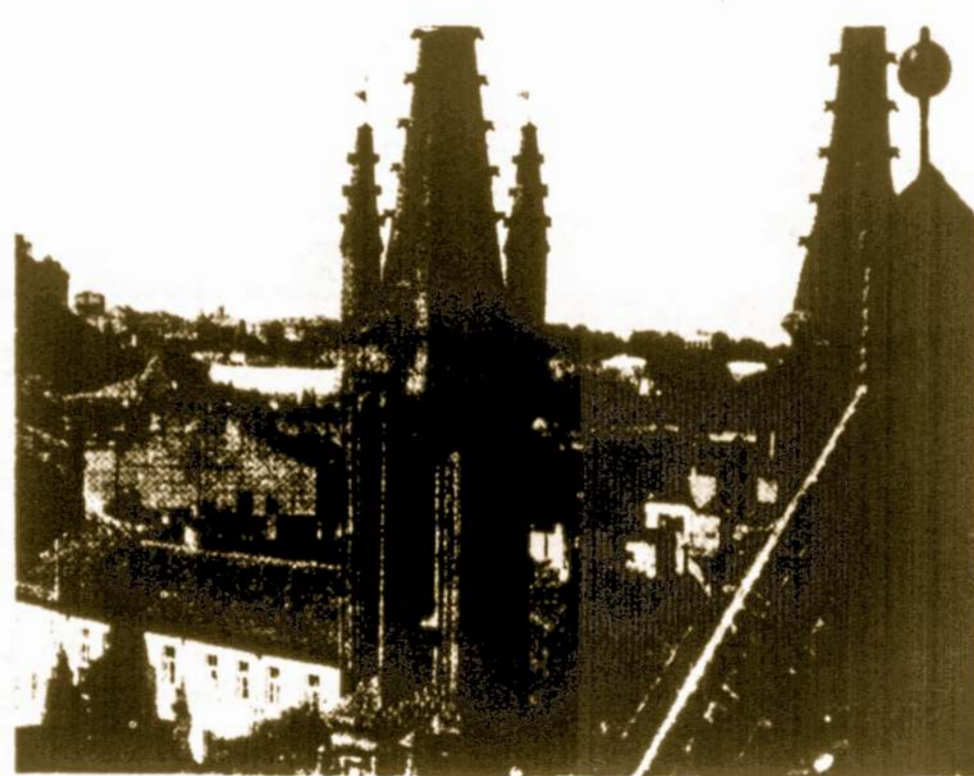
Čekius prašome rašyti Tautos Fondo vardu ir siųsti adresu P. O. Box 21073, Woodhaven Sta., N. Y. 11421, arba įteikti Vasario 16-sios minėjimų rengėjams. Nepamirškite pridėti ir savo tikslų adresą.

Aukos Tautos Fondui atleidžiamos nuo mokesčių Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Prel. Jonas Balkūnas Ignas Gasiliūnas
Tautos Fondo Tarybos Tautos Fondo Valdybos
Pirmininkas Pirmininkas

1977, m. vasaris, New York.

Vilnius

One week tours of Lithuania — 6 nights Vilnius, 1 day Kaunas

April 14-April 21	\$799	September 16-September 23	\$829
May 5-May 12	\$829	September 27-October 4	\$829
May 12-May 19	\$829	October 6-October 13	\$829

Two week tours of Lithuania, Austria & Bavaria, Germany — 6 nights Vilnius, 3 nights Vienna, 4 nights Munich

May 20-June 3	\$1079	July 7-July 21	\$1199
June 16-June 30	\$1199	July 14-July 28	\$1199
		August 11-August 25	\$1199

Tour prices based upon airfares from Boston, New York and Montreal

CALL COLLECT:

Chicago Repres.
MRS. ANN PAULIKAS
TEL. 312-581-0089

Eleonora Gregaitis
Europa Tours
Mrs. I. Tamosaitis

Detroit, Mich. 313-485-3714
Cleveland, Ohio 216-692-1700
West Coast 213-662-0791

GALAXY TOURS & TRAVEL INC.

141 LINDEN STREET, WELLESLEY, MASS. 02181 (617) 237-5502

ONE WEEK TOURS OF LITHUANIA

TWO WEEK TOURS OF:

- LITHUANIA
- AUSTRIA
- BAVARIA, GERMANY
- RUSSIA

1977 Tours

JUK JAU REIKIA SKUBĖTI ir užsi-
mokit už SANDARĄ.
Na, ir SANDAROS GEGUŽINĖ jau
netoli... šeštame Sandaros puslapyje
parašyta, kad gegužinė vėl bus toje pa-
čioje vietoje - Lietuvos Vyčių salėje ir
darže, gegužės 22 dieną!

**AUKOS "SANDAROS"
SPAUDOS FONDUI**

- \$ 100 ALT Sandaros 7 kuopa, Boston, Mass
- \$ 25 South Boston Lietuvių Piliečių Draugija
- \$ 25 Brighton Park Moterų Klūbas, Chg.
- \$ 15 Anthony & Emma Petratis, Willow Springs, Illinois.
- \$ 13 Stasys Stanaitis, Chicago, Ill.
- \$ 13 Julia Diksinski, Chicago, Ill.
- \$ 10 George Trukšnis, Rockford, Ill.
- \$ 10 Knights of Lithuania, Chicago, Ill.
- \$ 10 Vilniaus Krašto Lietuvių S-ga, Ill.
- \$ 8 Dr. V. Tauras, Chicago, Ill.
- \$ 8 Albinas Repšys, Bellwood, Ill.
- \$ 8 Kazys Navakauskas, Coventry, R. I.
- \$ 8 Jonas Bagdonavičius, Hot Springs, Arkansas.
- \$ 7 Petras Pagojus, Detroit, Mich.
- \$ 7 G. Jancovskis, Chicago, Ill.
- \$ 6 Dr. A. Gussen, Cicero, Ill.
- \$ 5 Juzė Gulbinienė, Chicago, Ill.
- \$ 5 Marcella Zubavice, Phoenix, Ariz.
- \$ 5 Micholina Baronienė, McLean, Va.
- \$ 5 Alexandra Vaznonis, Chicago, Ill.
- \$ 5 Kazimieras Griškus, Chicago, Ill.
- \$ 3 Stella Conrad, Chicago, Ill.
- \$ 3 Jonas Kutra, Santa Monica, Cal.
- \$ 3 Magdalena Oberjot, Chicago, Ill.
- \$ 3 Anele Kovalskas, Kewanna, Ind.
- \$ 3 Pranas Gudeikis, Chicago, Ill.
- \$ 3 Joseph Kasputis, Kenosha, Wis.
- \$ 3 Joseph Sniulis, Brockton, Mass.
- \$ 3 Justinas Valys, Gulfport, Fla.
- \$ 3 Anna Masis, Chicago, Ill.
- \$ 3 Elena Tamošaitis, Chicago, Ill.
- \$ 3 Johann Česna, Oak Lawn, Ill.
- \$ 3 Ursule Skrebutėnas, Chicago, Ill.
- \$ 3 Povilas Petrulonis, Hot Springs, A.
- \$ 3 Juozas Tamašauskas, Putnam, Conn
- \$ 3 Constance Gavcius, Fremont, Wis.
- \$ 3 A. Piežinis, Hot Springs, Ark.

- \$ 3 A. Panuskis, Chicago, Illinois.
- \$ 3 Joseph Traneš, Upper Saddle River, N. J.
- \$ 3 Elena P. Kogeles, Dolton, Ill.
- \$ 3 Stella Kudirka, Fowers Lake, Wis.
- \$ 3 John Chapas, Racine, Wis.
- \$ 3 J. Garad, New Port Richey, Fla.
- \$ 3 Maria Rogers, Miama, Fla.
- \$ 1 Mrs. G. Meilus, Chicago, Ill.
- \$ 1 Stanley Valaitis, Kenosha, Wis.

**UŽ AUKAS VISIEMS NUOŠIRDŽIAI
DĖKOJAME**

(Čia paskelbtos ne visos iki šiol gautos aukos. Aukotojų sąrašas bus tęsiamas kituose Sandaros numeruose. Jei pasi-
taikytų praleidimų bei netikslumų, pra-
šome atsiliepti)

**MYKOLO VAIDYLOS PAMINKLO
STATYMO KOMITETO PRANEŠIMAS**

Komitetas "MYKOLAS VAIDYLA MEMORIAL FUND" vardu atidarė einamąją sąskaitą (Actn. # 74300 - 3) Chicago Sav-
ing & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave,
Chicago, Illinois, 60636.

Komitetas pareigomis pasiskirstė:
pirm. - Julius Kuzas, jr., sekr. - Juo-
zas Kapačinskas ir išdinininkas Vyto Uz-
nys, 3752 W. 69 Place, Chicago, Illinois,
60629. Gauta aukų:

- \$ 130 Julius Kuzas, jr.
- \$ 100 Racine Brokerage Co.
- \$ 100 Beverly Bank
- \$ 50 Cameo Container Corp.
- \$ 50 Balzekas Motor Sales
- \$ 25 Central Meat Co.
- \$ 25 Wentworth Tire Co.
- \$ 25 Timothy R. Pich
- \$ 25 Brown Facking Co.
- \$ 25 Tich Janes Ford
- \$ 25 L. Mannheimer
- \$ 25 Klein & Schroth
- \$ 25 South Chicago Packing
- \$ 25 Edmund J. Faron
- \$ 25 Emilio Brothers
- \$ 25 L. L. Provision Co.
- \$ 25 Simco Provision Co.
- \$ 25 Kyle Waite
- \$ 25 Calumet Container
- \$ 25 J. Harry Wingarten
- \$ 25 Reliable Springs
- \$ 25 Cosmopolitain Textile
- \$ 25 Peck Meat Facking, Milwaukee
- \$ 10 Homewood Scavenger
- \$ 5 Alvira Rimkus
- \$ 5 May Zalauskas
- \$ 5 Joe & Alfina Gruzska
- \$ 5 Jean Travis
- \$ 5 Mary Darson

Visiems už aukas dėkojame.
Aukas prašome siųsti arba tiesiog į
nurodytą einamąją sąskaitą, arba Komiteto išdinininko Vyto Uznio adresu, arba
į Sandaros Centrą Chicagoje. Ant čekių
reikia užrašyti "Mykolas Vaidyla Mem-
orial Fund".

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Mūsų rėmėjai gerai žino, kad Sandara nėra vieno kurio nors as-
mens "biznis", bet reikalas visos organizacijos, visų Sandaros narių ir skaitytojų.
Lėšos Sandarai reikalingos ne tik normaliam laikraščio leidimui, bet ir numatytų ma-
šinių įsigijimui, kad laikraštis tobulėtų ir dažnėtų.

Amerikos Lietuvių Tautinė SANDARA, kaip ne pelno organizacija, nesiekia jo-
kio pelno, tik nori tęsti taip svarbią idealistinę veiklą lietuvių, demokratybės ir
kovos už Lietuvos išlaisvinimą srityje, - nori visuomet išlaikyti savo organą -
tautinę, demokratinę minties laikraštį SANDARĄ.

Mūsų administratorė Edita Rimkienė šiuo tikslu dabar siuntinėja atsilikusiems
prenumeratoriams parąginimus bei priminimus. Lauksime į tai malonaus atsiliepi-
mo. Tačiau, kas per du mėnesius neatsilieps bei neužsimokės prenumeratas šiais
metams, tiems Sandara toliau nebus siuntinėjama.

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame
atkarpa, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorėi
p. Editai Rimkieni, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašo-
me surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepiamą ir SANDAROS
parėmimą būsim labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje. Jei jūsų adresas pasikeitęs, tai
prašome pranešti mums ir seną, ir naują adresą.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 7 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.

Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS;.....

**BOSTONO SANDARIEČIAI ALTUI
PAAUKOJO \$940.00**

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandaros Septintoji Kuopa
Amerikos Lietuvių Turybai, So. Bostone, Vasario 16, dienos įvėntes
minėjimo progą, aukoja:

- Jadvyga Tumavičienė.....\$200
- Steponas ir Casse Janelūnai.....120.
- Eleanora Chaplikienė, Gladys Mikalonienė ir dukros Norkūnaitės (savo
tėveliui ir mamytei, uoliems sandariečiams Stasiui ir Ievai Norkūnams,
prisiminti).....\$100.
- Eleonora ir Aleksandras Chaplikai.....100.
- Sandaros Moterų Klubas.....50.
- Dr. Joseph ir Gladys Mikaloniai.....50.
- Jonas Jonaitis.....25.
- Stasys Naudžiūnas.....25.
- Antanas ir Česla Andriulioniai.....25.
- Antanina Kruopienė.....10.
- Julia Martin.....10.
- Alfonas ir Aleksandra Baikai.....10.
- Bronius Bajerčius.....10.
- Vladas ir Jane Bajerčiai.....10.
- Felix Aidukonis.....10.
- Jurgis ir Marija Jurėnai.....10.
- Vincė Žukevičienė.....10.
- Elena Saiman.....10.
- Martinus Dapkus.....10.
- Steponas ir Valentina Minkai.....10.
- Juozas Lekys.....10.
- Dr. Algirdas Budreckis.....10.
- Elen Ruth.....5.
- Kazys Adams.....5.
- Jurgis Kruopas.....5.
- Viso.....\$940

Alexandras Chaplikas B. Bajerčius A. Andriulioni
Pirmininkas Sekretorius Išdinininkas

**ST. PETERSBURGO LIETUVIŲ
ŽINIOS**

Bayfront Centre š. m. kovo 11-13 d.
d. buvo suruoštas tarptautinis festi-
valis. Lietuvių paviljonas buvo gausus
gintaro, audinių, drožinių ir kitais rin-
ktiniais eksponatais bei paveikslais.
Paviljonas buvo rodomas net 2 kartą
televizijoje. Lietuviai dalyvavo ir su
savo maisto paviljonu, kuris visą lai-
ką buvo žmonių apgultas.

Šiam paviljonui vadovavo dail. J.
Juodis, įrūšėg pirmaklasį paviljoną.
Scenos programai - dainos ir šokų
įvairių vadovavo A. Karnienė, subū-
rusi puikią lietuvių reprezentaciją iš
klubo meninių vienetų.

**ŽEMĖS DREBĖJIMAS BUVO
JAUSTAS IR LIETUVOJE**

Tass žinių agentūra pateikė žinių
apie kovo 4 įvykusį žemės drebėji-
mą, Romanijoje, kuris palietė ir Lie-
tuvos teritoriją. Tos dienos vakare
drebėjimas buvęs jaučiamas Vilniu-
je ir kitose vietose. Lietuvos Geolo-
gijos mokslinio tyrimo instituto
skryčiaus vadovas K. Sakalauskas
pranešė, kad būta 1-2 balų smūgių.

Spėjama, kad praėity Lietuvoje
buvę keli 3-5 balų stiprumo žemės
drebėjimai. Vienas jų minimas
1195-1196 m. Kijevo metraščiuose,
kitas drebėjimas minimas Lietuvoje
buvęs 1230 metų gegužės mėnesi.
1904 metų žemės drebėjimas, su
centru Norvegijoje, palietė ir Žemai-
tiją. 1940 lapkričio 10, žemei dreb-
bant Karpatuose, drebėjimas buvo
jaučiamas ir Vilniuje.

ALOE PLANTS FOR SALE
Kas norėtų pirkti Alijošiaus
(Aloe plants), prašome skambinti
YA - 7 - 6 2 1 3

PAIEŠKOMA moteriškė, kuri
galėtų gyventi kartu, MARQUETTE
PARKE. Nuomos nereikės mo-
kėti. Reikės apžiūrėti keturis rūmus
(kambarys).
Skambinti: telef. 776 - 1518.
ligi 12 val. dienos (ligi pietų),
arba po 4 val. po pietų.

Patarnauju Naujų Pirkime ir
Pardavime, Apdraudų Agentūra,
Išrašomos Visų Rūšių Apdraudos
BELL REAL ESTATE
Juozas Bacevičius
6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill.
60629 Telef. 778-2232
Ištaiga veikia: nuo 9 iki 8 val.
vak. kasdieną. Seštad ir sekm.
nuo 9 iki 4 val. p. p.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.—Tel. 254-3320
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
Įvairių prekių pasirinkimas: automobiliai, motociklai,
šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALENTINAS

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiestyje
naujus ir perstatau senus vi-
sų rūšių namo apšildymo pe-
čius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir stogų rinas
(gutters). Dirbu greit, sąži-
nįngai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60608
Tel.: VI 7-3447

CONTINENTAL RESTAURANT
IR
DELIKATESSEN MAISTO PRODUKTAI
Pauošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms,
banketams ir pan.
Savininkai JONAS IR GENOVAITE MALIORIAI
3139 South Halsted Street

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti
NORMAN BURSTEINAS, kallių krasuotojas ir šuviskalis.
Prima užsakymus naujiems ir patalio ir pagilvą dėvėms.
Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis spren-
gus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būdai pa-
tenkinti. Prima kallių valymui ir apsaugai.
185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir butas 677-3483